www.turkishstudies.net/language

Turkish Studies - Language and Literature

eISSN: 2667-5641

ANKARA SCIENCE UNIVERSITY

Research Article /Araştırma Makalesi

Mapping the Intellectual Structure of Model of Goal-Directed Behavior Research in Tourism and Hospitality: A Systematic Literature Review and Bibliometric Synthesis

Turizm ve Konaklama Literatüründe Amaca Yönelik Davranış Modeli Araştırmalarının Entelektüel Yapısı: Sistematik Literatür Taraması ve Bibliyometrik Sentez

Faruk Yüksel*

Abstract: This study systematically examines the literature on the Model of Goal-Directed Behavior (MGB) within tourism, hospitality, travel, and related behavioral research contexts through a systematic literature review and bibliometric synthesis. Following the TCCM framework and the SPAR-4-SLR protocol, 61 Scopus-indexed studies published between 2008 and 2026 were analyzed. The findings reveal that MGB research has experienced significant growth, particularly after 2020, yet remains geographically concentrated in East Asia, especially in South Korea and China. Methodologically, the literature is heavily dominated by quantitative and SEM-based approaches, while qualitative and mixed-method studies remain limited. Conceptually, the literature converges around tourism, decision-making, behavioral intention, and travel behavior, whereas themes such as sustainability, crises, digitalization, and policy are only weakly integrated into the core structure of the model. The analysis further demonstrates that individual, emotional, and psychosocial factors dominate the antecedent and mediating structures of MGB studies, while cultural, contextual, and institutional dimensions are largely underexplored. In addition, behavioral intention remains the primary outcome variable, indicating that the intention–behavior gap continues to represent a major limitation in the literature. The study also identifies fragmented theoretical integration and the absence of a dominant interdisciplinary framework extending the MGB. Overall, the findings highlight the need for more cross-cultural, behavior-oriented, and methodologically diverse studies integrating emerging themes and alternative analytical approaches to enhance the explanatory power, contextual depth, and generalizability of the MGB literature.

Keywords: Model of Goal-Directed Behavior (MGB), Systematic Literature Review (SLR), Toursim, Bibliometric Synthesis.

Öz: Bu çalışma, Amaca Yönelik Davranış Modeli (AYDM) literatürünü turizm, konaklama, seyahat ve ilişkili davranışsal araştırma bağlamlarında sistematik literatür taraması ve bibliyometrik sentez yaklaşımıyla incelemeyi amaçlamaktadır. Çalışmada TCCM çerçevesi ve SPAR-4-SLR protokolü temel alınmış, 2008–2026 yılları arasında yayımlanan ve Scopus veri tabanında indekslenen toplam 61 çalışma analiz edilmiştir. Bulgular, MGB

*Asst. Prof. Dr., Ordu University, Tourism Faculty, Department of Gastronomy & Culinary Arts
Dr. Öğr. Üyesi, Ordu Üniversitesi, Turizm Fakültesi, Gastronomi ve Mutfak Sanatları Bölümü
ORCID https://orcid.org/0000-0002-4724-0007
farukyuksel88@gmail.com

Cite as/ Atıf: Yüksel, F. (2026). Mapping the ıntellectual structure of model of goal-directed behavior research in tourism and hospitality: A systematic literature review and bibliometric synthesis / Turizm ve konaklama literatüründe amaca yönelik davranış modeli araştırmalarının entelektüel yapısı: Sistematik literatür taraması ve bibliyometrik sentez. *Turkish Studies - Language and Literature*, *21*(Ö1), 2403-2456. [Special Issues Dedicated to Prof. Dr. Mahmut Özer], Ankara Bilim University Publications. https://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.94379

Received/Geliş: 12 May/Mayıs 2026
Accepted/Kabul: 15 September 2026
Published/Yayın: 20 September 2026

Checked by plagiarism software

CC BY NC

araştırmalarının özellikle 2020 sonrası dönemde önemli bir artış gösterdiğini; ancak literatürün büyük ölçüde Güney Kore ve Çin başta olmak üzere Doğu Asya ülkelerinde yoğunlaştığını ortaya koymaktadır. Metodolojik açıdan literatürün ağırlıklı olarak nicel ve yapısal eşitlik modellemesi (SEM) temelli çalışmalardan oluştuğu, nitel ve karma yöntemli araştırmaların ise oldukça sınırlı kaldığı belirlenmiştir. Kavramsal açıdan çalışmaların turizm, karar verme, davranışsal niyet ve seyahat davranışı etrafında yoğunlaştığı; sürdürülebilirlik, krizler, dijitalleşme ve politika gibi temaların ise modelin temel yapısına zayıf biçimde entegre edildiği görülmüştür. Analizler ayrıca bireysel, duygusal ve psikososyal faktörlerin AYDM çalışmalarında baskın öncül ve aracılık yapıları oluşturduğunu; kültürel, bağlamsal ve kurumsal boyutların ise büyük ölçüde ihmal edildiğini göstermektedir. Bunun yanında davranışsal niyetin temel sonuç değişkeni olarak öne çıkması, niyet–davranış boşluğunun literatürde önemli bir sınırlılık olmaya devam ettiğini ortaya koymaktadır. Çalışma ayrıca AYDM literatüründe parçalı bir teorik bütünleşme yapısının bulunduğunu ve modeli genişleten baskın bir disiplinlerarası çerçevenin henüz oluşmadığını göstermektedir. Genel olarak bulgular, AYDM literatürünün açıklayıcılığını, bağlamsal derinliğini ve genellenebilirliğini artırabilmek için yeni temaları ve alternatif analitik yaklaşımları bütünleştiren daha fazla kültürlerarası, davranış odaklı ve metodolojik açıdan çeşitlendirilmiş araştırmalara ihtiyaç duyulduğunu ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Amaca Yönelik Davranış Modeli (AYDM), Sistematik Literatür Taraması, Turizm, Bibliyometrik Sentez.

Structured Abstract:

This study aims to systematically examine the intellectual structure, thematic evolution, theoretical integrations, contextual applications, and methodological tendencies of the Model of Goal-Directed Behaviour (MGB) research within tourism, hospitality, travel, and related behavioural domains. The study seeks to identify conceptual convergences, research gaps, and emerging directions within the MGB literature.

The study adopts a systematic literature review (SLR) combined with bibliometric synthesis. The review process was conducted in accordance with the Theory–Context–Characteristics–Methodology (TCCM) framework and the SPAR-4-SLR protocol. Data were retrieved from the Scopus database using predefined keywords related to MGB and tourism-related contexts. After applying inclusion and exclusion criteria and following the PRISMA screening procedure, 61 studies published between 2008 and 2026 were included in the final analysis. Bibliometric and descriptive analyses were conducted using Bibliometrix in R Studio.

The findings demonstrate that MGB research has grown substantially, particularly after 2020, although the literature remains geographically concentrated in East Asia, especially in South Korea and China. The literature is heavily dominated by quantitative and SEM-based studies, whereas qualitative and mixed-method approaches remain limited. Conceptually, the research converges around tourism, behavioural intention, decision-making, and travel behaviour. However, themes such as sustainability, digitalisation, crises, policy, and environmental issues remain weakly integrated into the core conceptual structure. The analysis also reveals fragmented theoretical integration and the absence of a dominant interdisciplinary framework extending the MGB. Furthermore, behavioural intention continues to be the dominant outcome variable, indicating that the intention–behaviour gap remains insufficiently addressed within the literature.

The study is limited to Scopus-indexed English-language publications and focuses primarily on tourism and hospitality contexts. Future research should incorporate cross-cultural comparisons, longitudinal and qualitative designs, alternative analytical techniques, and underexplored contextual dimensions to improve the explanatory depth and generalisability of MGB research.

The findings provide guidance for researchers and practitioners by identifying dominant research patterns and underexplored areas within the MGB literature. The study highlights the importance of integrating emerging themes such as sustainability, digital transformation, crisis management, and contextual behavioural dynamics into future tourism and hospitality research.

This study represents one of the first comprehensive attempts to systematically synthesise and map the intellectual structure of MGB research within tourism and hospitality through an integrated SLR and bibliometric perspective. By combining thematic, methodological, theoretical, and contextual analyses, the study contributes to the cumulative development and future direction of the MGB literature.

Keywords: Model of Goal-Directed Behaviour (MGB), Systematic Literature Review (SLR), tourism, bibliometric synthesis

ملخص منظم:

تهدف هذه الدراسة إلى إجراء فحص منهجي للبنية الفكرية، والتطور الموضوعي، والتكاملات النظرية، والتطبيقات السياقية، والاتجاهات في مجالات السياحة والضيافة والسفر والمجالات السلوكية ذات الصلة. وتسعى «المنهجية لأبحاث «نموذج السلوك الموجه نحو الهدف (MGB) الدراسة إلى تحديد أوجه التقارب المفاهيمي، والثغرات البحثية، والاتجاهات الناشئة في الأدبيات المتعلقة بنموذج MGB.

مقترنة بتوليف بيبلومتري. وقد أُجريت عملية المراجعة وفقًا لإطار «النظرية – السياق (SLR) وتتبنى الدراسة مراجعة منهجية للأدبيات باستخدام كلمات رئيسية Scopus وتم استرجاع البيانات من قاعدة بيانات .SPAR-4-SLR وبروتوكول (TCCM) «الخصائص – المنهجية – والسياقات المرتبطة بالسياحة. وبعد تطبيق معايير الإدراج والاستبعاد واتباع (MGB) محددة مسبقًا تتعلق بنموذج السلوك الموجه نحو الهدف أُدرجت 61 دراسة نُشرت بين عامي 2008 و2026 في التحليل النهائي. وأُجريت التحليلات الببليومترية، PRISMA إجراءات الفرز وفقًا لـ R Studio. في Bibliometrix والوصفية باستخدام برنامج

قد نمت بشكل كبير، لا سيما بعد عام 2020، على الرغم من أن (MGB) تُظهر النتائج أن أبحاث السياحة القائمة على الموارد الطبيعية الأدبيات لا تزال مركزة جغرافيًا في شرق آسيا، وخاصة في كوريا الجنوبية والصين. تسيطر الدراسات الكمية وتلك القائمة على نموذج البنية العاطفية ،بشكل كبير على الأدبيات، في حين تظل المناهج النوعية والمناهج المختلطة محدودة. من الناحية المفاهيمية، تتركز الأبحاث حول السياحة (SEM) والنية السلوكية، واتخاذ القرار، والسلوك السياحي. ومع ذلك، لا تزال مواضيع مثل الاستدامة، والرقمنة، والأزمات، والسياسات، والقضايا البيئية مدمجة بشكل ضعيف في البنية المفاهيمية الأساسية. يكشف التحليل أيضًا عن تكامل نظري مجزأ وغياب إطار عمل متعدد التخصصات مهيمن يوسع علاوة على ذلك، لا تزال النية السلوكية هي المتغير الناتج السائد، مما يشير إلى أن فجوة النية والسلوك .(MGB) نطاق مجال إدارة الضيافة والسياحة .لم تُعالج بشكل كافٍ في الأدبيات

وتركز بشكل أساسي على سياقات السياحة والضيافة. وينبغي Scopus تقتصر الدراسة على المنشورات باللغة الإنجليزية المفهرسة في أن تتضمن الأبحاث المستقبلية مقارنات عبر الثقافات، وتصميمات طولية ونوعية، وتقنيات تحليلية بديلة، وأبعاد سياقية لم يتم استكشافها بشكل كافٍ لتحسين عمق التفسير وقابلية تعميم أبحاث نموذج الفجوة بين النية والسلوك (MGB).

توفر النتائج إرشادات للباحثين والممارسين من خلال تحديد أنماط البحث السائدة والمجالات التي لم يتم استكشافها بشكل كافٍ في الأدبيات المتعلقة بنموذج السلوك الموجه نحو الهدف (MGB). تسلط الدراسة الضوء على أهمية دمج الموضوعات الناشئة مثل الاستدامة، والتحول الرقمي، وإدارة الأزمات، وديناميات السلوك السياقية في الأبحاث المستقبلية في مجالي السياحة والضيافة.

تمثل هذه الدراسة إحدى المحاولات الشاملة الأولى لتوليف وتخطيط البنية الفكرية لأبحاث نموذج السلوك الموجه نحو الهدف (MGB) في مجالي السياحة والضيافة بشكل منهجي من خلال مراجعة منهجية للأدبيات (SLR) ومنظور ببليومتري متكامل. من خلال الجمع بين التحليلات المواضيعية والمنهجية والنظرية والسياقية، تساهم الدراسة في التطور التراكمي والاتجاه المستقبلي للأدبيات المتعلقة بنموذج السلوك الموجه نحو الهدف (MGB).

الكلمات المفتاحية: نموذج السلوك الموجه نحو الهدف (MGB)، المراجعة المنهجية للأدبيات (SLR)، التوليف الببليومتري، السياحة.

Résumé Structuré:

Cette étude vise à examiner de manière systématique la structure intellectuelle, l'évolution thématique, les intégrations théoriques, les applications contextuelles et les tendances méthodologiques de la recherche sur le modèle du comportement orienté vers un objectif (MGB) dans les domaines du tourisme, de l'hôtellerie, des voyages et des domaines comportementaux connexes. Elle cherche à identifier les convergences conceptuelles, les lacunes de la recherche et les orientations émergentes au sein de la littérature consacrée au MGB.

L'étude adopte une revue systématique de la littérature (SLR) combinée à une synthèse bibliométrique. Le processus de revue a été mené conformément au cadre Théorie-Contexte-Caractéristiques-Méthodologie (TCCM) et au protocole SPAR-4-SLR. Les données ont été extraites de la base de données Scopus à l'aide de mots-clés prédéfinis liés au MGB et aux contextes liés au tourisme. Après application des critères d'inclusion et d'exclusion et conformément à la procédure de sélection PRISMA, 61 études publiées entre 2008 et 2026 ont été incluses dans l'analyse finale. Des analyses bibliométriques et descriptives ont été réalisées à l'aide de Bibliometrix dans R Studio.

Les résultats montrent que la recherche sur le MGB s'est considérablement développée, en particulier après 2020, bien que la littérature reste géographiquement concentrée en Asie de l'Est, notamment en Corée du Sud et en Chine. La littérature est largement dominée par des études quantitatives et fondées sur la modélisation des équations structurelles (SEM), tandis que les approches qualitatives et mixtes restent limitées. Sur le plan conceptuel, la recherche s'articule autour du tourisme, de l'intention comportementale, de la prise de décision et des comportements de voyage. Cependant, des thèmes tels que la durabilité, la numérisation, les crises, les politiques et les questions environnementales restent faiblement intégrés dans la structure conceptuelle centrale. L'analyse révèle également une intégration théorique fragmentée et l'absence d'un cadre interdisciplinaire dominant permettant d'étendre la MGB. De plus, l'intention comportementale reste la variable de résultat dominante, ce qui indique que l'écart entre l'intention et le comportement n'est toujours pas suffisamment pris en compte dans la littérature.

L'étude se limite aux publications en anglais indexées dans Scopus et se concentre principalement sur les contextes du tourisme et de l'hôtellerie. Les recherches futures devraient intégrer des comparaisons interculturelles, des plans d'étude longitudinaux et qualitatifs, des techniques analytiques alternatives et des dimensions contextuelles sous-explorées afin d'améliorer la profondeur explicative et la généralisation des recherches sur le MGB.

Les résultats fournissent des orientations aux chercheurs et aux praticiens en identifiant les tendances de recherche dominantes et les domaines sous-explorés au sein de la littérature sur le MGB. L'étude souligne l'importance d'intégrer des thèmes émergents tels que la durabilité, la transformation numérique, la gestion de crise et les dynamiques comportementales contextuelles dans les futures recherches sur le tourisme et l'hôtellerie.

Cette étude représente l'une des premières tentatives exhaustives visant à synthétiser et à cartographier systématiquement la structure intellectuelle de la recherche sur le MGB dans les domaines du tourisme et de l'hôtellerie, à travers une revue systématique de la littérature (SLR) intégrée et une perspective bibliométrique. En combinant des analyses thématiques, méthodologiques, théoriques et contextuelles, cette étude contribue au développement cumulatif et à l'orientation future de la littérature sur le MGB.

Mots-clés : Modèle du comportement orienté vers un objectif (MGB), revue systématique de la littérature (SLR), tourisme, synthèse bibliométrique.

Resumen Estructurado:

El presente estudio tiene como objetivo examinar de forma sistemática la estructura intelectual, la evolución temática, las integraciones teóricas, las aplicaciones contextuales y las tendencias metodológicas de la investigación sobre el Modelo de Comportamiento Orientado a Objetivos (MGB) en los ámbitos del turismo, la hostelería, los viajes y otros ámbitos conductuales relacionados. El estudio pretende identificar convergencias conceptuales, lagunas de investigación y nuevas orientaciones dentro de la bibliografía sobre el MGB.

El estudio adopta una revisión sistemática de la literatura (SLR) combinada con una síntesis bibliométrica. El proceso de revisión se llevó a cabo de acuerdo con el marco Teoría-Contexto-Características-Metodología (TCCM) y el protocolo SPAR-4-SLR. Los datos se obtuvieron de la base de datos Scopus utilizando palabras clave predefinidas relacionadas con el MGB y los contextos relacionados con el turismo. Tras aplicar los criterios de inclusión y exclusión y seguir el procedimiento de selección PRISMA, se incluyeron en el análisis final 61 estudios publicados entre 2008 y 2026. Los análisis bibliométricos y descriptivos se realizaron utilizando Bibliometrix en R Studio.

Los resultados demuestran que la investigación sobre el MGB ha crecido sustancialmente, sobre todo a partir de 2020, aunque la bibliografía sigue concentrándose geográficamente en Asia Oriental, especialmente en Corea del Sur y China. La bibliografía está dominada en gran medida por estudios cuantitativos y basados en el modelo de ecuaciones de estado (SEM), mientras que los enfoques cualitativos y de métodos mixtos siguen siendo limitados. Conceptualmente, la investigación converge en torno al turismo, la intención conductual, la toma de decisiones y el comportamiento de viaje. Sin embargo, temas como la sostenibilidad, la digitalización, las crisis, las políticas y las cuestiones medioambientales siguen estando poco integrados en la estructura conceptual central. El análisis revela también una integración teórica fragmentada y la ausencia de un marco interdisciplinario dominante que amplíe el MGB. Además, la intención conductual sigue siendo la variable de resultado dominante, lo que indica que la brecha entre intención y comportamiento sigue sin abordarse suficientemente en la bibliografía.

El estudio se limita a las publicaciones en inglés indexadas en Scopus y se centra principalmente en los contextos del turismo y la hostelería. Las investigaciones futuras deberían incorporar comparaciones interculturales, diseños longitudinales y cualitativos, técnicas analíticas alternativas y dimensiones contextuales poco exploradas para mejorar la profundidad explicativa y la generalizabilidad de la investigación sobre el MGB.

Los resultados ofrecen orientación a investigadores y profesionales al identificar patrones de investigación predominantes y áreas poco exploradas en la bibliografía sobre el MGB. El estudio destaca la importancia de integrar temas emergentes, como la sostenibilidad, la transformación digital, la gestión de crisis y las dinámicas conductuales contextuales, en futuras investigaciones sobre turismo y hostelería.

Este estudio representa uno de los primeros intentos exhaustivos de sintetizar y trazar sistemáticamente la estructura intelectual de la investigación sobre el MGB en el ámbito del turismo y la hostelería mediante una revisión sistemática de la literatura (SLR) integrada y una perspectiva bibliométrica. Al combinar análisis temáticos, metodológicos, teóricos y contextuales, el estudio contribuye al desarrollo acumulativo y a la orientación futura de la literatura sobre el MGB.

Palabras clave: Modelo de Comportamiento Orientado a Objetivos (MGB), Revisión Sistemática de la Literatura (SLR), turismo, síntesis bibliométrica.

结构化摘要:

本研究旨在系统性地考察“**目**标导向行为模型”（MGB）**在旅游、酒店、旅行及相关行**为领域的研究中的知识结构、主题演变、理论整合、情境应用及方法论趋势。本研究力图识别MGB**文献中的概念**趋同点、研究空白及新兴方向。

本研究采用系统文献综述（SLR）结合文献计量学综合分析的方法。综述过程遵循“**理**论-**情境**-**特征**-**方法**论”（TCCM）**框架和**SPAR-4-SLR协议进行。数据通过Scopus**数据**库检索，使用与MGB**及旅游**

相关情境相关的预定义关键词。在应用纳入与排除标准并遵循PRISMA筛选程序后，最终分析纳入了2008年至2026年间发表的61项研究。利用R Studio中的Bibliometrix软件进行了引文计量分析和描述性分析。

研究结果表明，尽管相关文献在地理上仍集中于东亚（尤其是韩国和中国），但MGB研究已取得显著增长，2020年后这一趋势尤为明显。现有文献主要以定量研究和基于结构方程模型（SEM）的研究为主，而定性研究和混合方法研究仍较为有限。从概念上讲，相关研究主要围绕旅游、行为意向、决策和旅行行为展开。然而，可持续性、数字化、危机、政策和环境问题等主题尚未充分融入核心概念框架。分析还揭示了理论整合的碎片化，且缺乏一个能够拓展MGB的 dominant 跨学科框架。此外，行为意向仍是最主要的因变量，这表明文献中对"意向-行为差距"的探讨仍显不足。

本研究仅限于Scopus收录的英文文献，且主要聚焦于旅游与酒店业领域。未来研究应纳入跨文化比较、纵向研究和定性研究设计、替代性分析技术以及尚未充分探索的情境维度，以提升MGB研究的解释深度和普适性。

本研究通过识别MGB文献中的主导研究模式和未充分探索的领域，为研究者和从业者提供了指导。研究强调了将可持续发展、数字化转型、危机管理以及情境行为动态等新兴主题融入未来旅游与酒店业研究的重要性。

本研究是首批通过综合系统性文献综述（SLR）和引文计量学视角，系统地综合和梳理旅游与酒店业领域MGB研究知识结构的尝试之一。通过结合主题、方法论、理论和情境分析，本研究为MGB文献的累积发展及未来方向做出了贡献。

关键词：目标导向行为模型（MGB）、系统文献综述（SLR）、旅游、引文计量综合分析。

Структурированное резюме:

Целью данного исследования является систематический анализ интеллектуальной структуры, тематической эволюции, теоретической интеграции, контекстуального применения и методологических тенденций исследований, посвященных модели целенаправленного поведения (MGB), в сфере туризма, гостеприимства, путешествий и смежных поведенческих областях. Исследование направлено на выявление концептуальных сходств, пробелов в научных исследованиях и новых направлений в литературе по MGB.

В исследовании используется метод систематического обзора литературы (SLR) в сочетании с библиометрическим синтезом. Процесс обзора проводился в соответствии с моделью «Теория–Контекст–Характеристики–Методология» (TCCM) и протоколом SPAR-4-SLR. Данные были получены из базы данных Scopus с использованием заранее определённых ключевых слов, связанных с MGB и контекстами, относящимися к туризму. После применения критериев включения и исключения и следования процедуре отбора PRISMA в окончательный анализ было включено 61 исследование, опубликованное в период с 2008 по 2026 год. Библиометрический и описательный анализы были проведены с использованием пакета Bibliometrix в R Studio.

Результаты показывают, что объем исследований в области MGB существенно вырос, особенно после 2020 года, хотя литература по-прежнему географически сконцентрирована в Восточной Азии, в частности в Южной Корее и Китае. В литературе преобладают количественные исследования и исследования на основе SEM, тогда как качественные и смешанные методологические подходы по-прежнему ограничены. Концептуально исследования сконцентрированы вокруг туризма, поведенческих намерений, принятия решений и поведения путешественников. Однако такие темы, как устойчивое развитие, цифровизация, кризисы, политика и экологические проблемы, по-прежнему слабо

интегрированы в основную концептуальную структуру. Анализ также выявляет фрагментарную теоретическую интеграцию и отсутствие доминирующей междисциплинарной рамки, расширяющей сферу применения MGB. Кроме того, поведенческие намерения по-прежнему остаются доминирующей переменной результата, что указывает на то, что проблема разрыва между намерением и поведением по-прежнему недостаточно освещена в литературе.

Исследование ограничено англоязычными публикациями, индексированными в Scopus, и сосредоточено преимущественно на контекстах туризма и гостеприимства. Будущие исследования должны включать межкультурные сравнения, продольные и качественные дизайны, альтернативные аналитические методы, а также недостаточно изученные контекстуальные аспекты для повышения объяснительной глубины и обобщаемости исследований в рамках MGB.

Полученные результаты служат ориентиром для исследователей и практиков, выявляя доминирующие исследовательские тенденции и недостаточно изученные области в литературе по MGB. Исследование подчеркивает важность интеграции таких новых тем, как устойчивое развитие, цифровая трансформация, кризисное управление и контекстуальная поведенческая динамика, в будущие исследования в сфере туризма и гостеприимства.

Данное исследование представляет собой одну из первых комплексных попыток систематически обобщить и отобразить интеллектуальную структуру исследований MGB в сфере туризма и гостеприимства с помощью интегрированного системного обзора литературы (SLR) и библиометрического подхода. Благодаря сочетанию тематического, методологического, теоретического и контекстуального анализов данное исследование вносит вклад в накопление знаний и определение будущих направлений развития литературы по MGB.

Ключевые слова: Модель целенаправленного поведения (MGB), систематический обзор литературы (SLR), туризм, библиометрический синтез.

संरचित सारांश:

इस अध्ययन का उद्देश्य पर्यटन, आतिथ्य, यात्रा और संबंधित व्यवहारिक क्षेत्रों के भीतर लक्ष्य-निर्देशित व्यवहार (MGB) मॉडल अनुसंधान की बौद्धिक संरचना, विषयगत विकास, सैद्धांतिक एकीकरण, प्रसंगीय अनुप्रयोगों और पद्धतिगत प्रवृत्तियों की व्यवस्थित रूप से जांच करना है। यह अध्ययन MGB साहित्य के भीतर वैचारिक अभिसरण, अनुसंधान में कमियों और उभरती हुई दिशाओं की पहचान करने का प्रयास करता है।

यह अध्ययन एक व्यवस्थित साहित्य समीक्षा (SLR) को बbliओमेट्रिक संश्लेषण के साथ जोड़ता है। समीक्षा प्रक्रिया को सिद्धांत–प्रसंग–विशेषताएँ–पद्धति (TCCM) ढांचे और SPAR-4-SLR प्रोटोकॉल के अनुसार संचालित किया गया। MGB और पर्यटन-संबंधी संदर्भों से संबंधित पूर्व-परिभाषित कीवर्ड का उपयोग करके डेटा को Scopus डेटाबेस से प्राप्त किया गया।

समावेशन और बहिष्करण मानदंडों को लागू करने और PRISMA स्क्रीनिंग प्रक्रिया का पालन करने के बाद, 2008 और 2026 के बीच प्रकाशित 61 अध्ययनों को अंतिम विश्लेषण में शामिल किया गया। R स्टूडियो में Bibliometrix का उपयोग करके ग्रंथ्यात्मक और वर्णनात्मक विश्लेषण किए गए।

निष्कर्ष दर्शाते हैं कि एमजीबी अनुसंधान में काफी वृद्धि हुई है, विशेष रूप से 2020 के बाद, हालांकि साहित्य भौगोलिक रूप से पूर्वी एशिया, विशेष रूप से दक्षिण कोरिया और चीन में केंद्रित है।

साहित्य में मात्रात्मक और SEM-आधारित अध्ययनों का भारी प्रभुत्व है, जबकि गुणात्मक और मिश्रित-विधि दृष्टिकोण सीमित हैं। वैचारिक रूप से, शोध पर्यटन, व्यवहारिक इरादा, निर्णय-निर्माण, और यात्रा व्यवहार के इर्द-गिर्द केंद्रित है। हालांकि, स्थिरता, डिजिटलीकरण, संकट, नीति, और पर्यावरणीय मुद्दों जैसे विषयों का मुख्य वैचारिक संरचना में कमजोर रूप से एकीकरण हुआ है। विश्लेषण खंडित सैद्धांतिक एकीकरण और MGB को विस्तारित करने वाले एक प्रमुख अंतःविषय ढांचे की अनुपस्थिति को भी प्रकट करता है।

इसके अलावा, व्यवहारिक इरादा प्रमुख परिणाम चर बना हुआ है, जो यह दर्शाता है कि इरादा-व्यवहार की खाई साहित्य में अपर्याप्त रूप से संबोधित है।

यह अध्ययन स्कोपस-सूचीबद्ध अंग्रेजी-भाषा के प्रकाशनों तक सीमित है और मुख्य रूप से पर्यटन और आतिथ्य के संदर्भों पर केंद्रित है। भविष्य के शोध में एमजीबी (MGB) अनुसंधान की व्याख्यात्मक गहराई और सामान्यीकरण क्षमता में सुधार करने के लिए अंतर-सांस्कृतिक तुलनाओं, दीर्घकालिक और गुणात्मक डिजाइनों, वैकल्पिक विश्लेषणात्मक तकनीकों

और कम-अनुसंधान किए गए प्रसंगिक आयामों को शामिल किया जाना चाहिए।ये निष्कर्ष MGB साहित्य में प्रमुख शोध पैटर्न और कम-अन्वेषित क्षेत्रों की पहचान करके शोधकर्ताओं और प्रैक्टिशनरों के लिए मार्गदर्शन प्रदान करते हैं। यह अध्ययन भविष्य के पर्यटन और आतिथ्य अनुसंधान में स्थिरता, डिजिटल परिवर्तन, संकट प्रबंधन और प्रसंगिक व्यवहारगत गतिशीलता जैसे उभरते विषयों को एकीकृत करने के महत्व पर प्रकाश डालता है।

यह अध्ययन एक एकीकृत SLR और बbliओमेट्रिक परिप्रेक्ष्य के माध्यम से पर्यटन और आतिथ्य के भीतर MGB अनुसंधान की बौद्धिक संरचना को व्यवस्थित रूप से संश्लेषित और मानचित्रित करने के पहले व्यापक प्रयासों में से एक का प्रतिनिधित्व करता है। विषयगत, पद्धतिगत, सैद्धांतिक और प्रसंगिक विश्लेषणों को संयोजित करके, यह अध्ययन एमजीबी साहित्य के संचयी विकास और भविष्य की दिशा में योगदान देता है।

कीवर्ड: लक्ष्य-निर्देशित व्यवहार का मॉडल (एमजीबी), व्यवस्थित साहित्य समीक्षा (एसएलआर), पर्यटन, बbliओमेट्रिक संश्लेषण।

Yapılandırılmış Özet:

Bu çalışma, Amaca Yönelik Davranış Modeli (AYDM) araştırmalarının turizm ve konaklama alanındaki entelektüel yapısını, tematik gelişimini, teorik bütünleşmelerini, bağlamsal uygulamalarını ve metodolojik eğilimlerini sistematik biçimde incelemeyi amaçlamaktadır. Çalışma, AYDM literatüründeki kavramsal yakınsamaları, araştırma boşluklarını ve gelişmekte olan yönelimleri belirlemeyi hedeflemektedir.

Çalışmada sistematik literatür taraması (SLR) ile bibliyometrik sentez birlikte kullanılmıştır. İnceleme süreci, TCCM çerçevesi ve SPAR-4-SLR protokolü doğrultusunda yürütülmüştür. Veriler, AYDM ve turizmle ilişkili bağlamlara yönelik önceden belirlenmiş anahtar kelimeler kullanılarak Scopus veri tabanından elde edilmiştir. Dahil etme ve dışlama kriterleri ile PRISMA tarama süreci uygulandıktan sonra, 2008–2026 yılları arasında yayımlanan toplam 61 çalışma nihai analize dahil edilmiştir. Bibliyometrik ve betimleyici analizler, R Studio ortamındaki Bibliometrix paketi aracılığıyla gerçekleştirilmiştir.

Bulgular, AYDM araştırmalarının özellikle 2020 sonrası dönemde önemli ölçüde arttığını; ancak literatürün hâlen büyük ölçüde Güney Kore ve Çin başta olmak üzere Doğu Asya ülkelerinde yoğunlaştığını göstermektedir. Literatür, ağırlıklı olarak nicel ve yapısal eşitlik modellemesi (SEM) temelli çalışmalardan oluşurken, nitel ve karma yöntemli çalışmaların sınırlı kaldığı görülmektedir. Kavramsal açıdan çalışmalar turizm, davranışsal niyet, karar verme ve seyahat davranışı etrafında yoğunlaşmaktadır. Buna karşın sürdürülebilirlik, dijitalleşme, krizler, politika ve çevresel konular gibi temaların temel kavramsal yapıya zayıf biçimde entegre edildiği belirlenmiştir. Analizler ayrıca, parçalı bir teorik bütünleşme yapısını ve AYDM'yi genişleten baskın bir disiplinlerarası çerçevenin bulunmadığını ortaya koymaktadır. Bunun yanında davranışsal niyetin temel sonuç değişkeni olmaya devam etmesi, niyet–davranış boşluğunun literatürde hâlen yeterince ele alınmadığını göstermektedir.

Çalışma, yalnızca Scopus veri tabanında indekslenen İngilizce yayınlarla sınırlıdır ve ağırlıklı olarak turizm ile konaklama bağlamlarına odaklanmaktadır. Gelecekteki araştırmaların, MGB araştırmalarının açıklayıcı gücünü ve genellenebilirliğini artırabilmek amacıyla kültürlerarası karşılaştırmalara, boylamsal ve nitel araştırma tasarımlarına, alternatif analitik tekniklere ve yeterince incelenmemiş bağlamsal boyutlara yer vermesi önerilmektedir.

Elde edilen bulgular, AYDM literatüründeki baskın araştırma örüntülerini ve yeterince çalışılmamış alanları ortaya koyarak araştırmacılar ve uygulayıcılar için yol gösterici niteliktedir. Çalışma, sürdürülebilirlik, dijital dönüşüm, kriz yönetimi ve bağlamsal davranış dinamikleri gibi yükselen temaların gelecekteki turizm ve konaklama araştırmalarına entegre edilmesinin önemini vurgulamaktadır.

Bu çalışma, turizm ve konaklama alanındaki AYDM araştırmalarının entelektüel yapısını sistematik literatür taraması ve bibliyometrik bakış açısını birleştirerek kapsamlı biçimde sentezleyen ilk çalışmalardan biri olma özelliği taşımaktadır. Tematik, metodolojik, teorik ve bağlamsal analizleri bütüncül biçimde bir araya getirerek AYDM literatürünün birikimli gelişimine ve gelecekteki yönelimlerine katkı sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Amaç Yönelimli Davranış Modeli (AYDM), sistematik literatür taraması, bibliyometrik sentez, turizm, davranışsal niyet

www.turkishstudies.net/language

Turkish Studies - Language and Literature

eISSN: 2667-5641

ANKARA SCIENCE UNIVERSITY

Mapping the Intellectual Structure of Model of Goal-Directed Behavior Research in Tourism and Hospitality: A Systematic Literature Review and Bibliometric Synthesis

Introduction

Perugini and Bagozzi (2001) developed the Model of Goal-Directed Behavior (MGB), which is grounded in strong socio-psychological foundations, in order to provide a more comprehensive and explanatory framework for understanding human behavior (Han et al., 2016). The MGB offers a more holistic perspective on the formation of behavioral intentions by incorporating not only cognitive factors but also emotional processes, motivation, and habits in explaining individuals' decision-making processes (Bagozzi, 2024; Perugini and Bagozzi, 2001). In this regard, the model demonstrates a high capacity to explain variance in individuals' intentions and has been widely applied across various research domains, particularly due to its suitability for testing within the structural equation modeling (SEM) framework (Chao, 2022; Chiu and Cho, 2022).

A review of the literature indicates that the Model of Goal-Directed Behavior (MGB) has been applied across a wide range of domains, including tourism, health, technology, sustainability, and consumer behavior. For instance, the model has been effectively utilized in various contexts such as understanding consumer behavior in the context of COVID-19 (Kim & Ha, 2023; Qiao et al., 2021; Wang et al., 2021), modeling decision-making processes (Han & Ryu, 2012; Park et al., 2017; Wang et al., 2020; Yang et al., 2024), explaining environmental and sustainable behaviors (Meng & Han, 2016; Meng et al., 2022; Veglio & Bartaloni, 2025), technology acceptance (Carvalho et al., 2025), and tourism behaviors (Ahmed et al., 2025; Han & Yoon, 2015; Kim et al., 2025; Song et al., 2023). This widespread application demonstrates that the MGB is positioned as a robust explanatory model in both theoretical and applied research contexts.

Despite the increasing use of the Model of Goal-Directed Behavior (MGB) and the considerable attention it has received at both academic and industry levels, it is evident that studies synthesizing the MGB literature in a comprehensive and systematic manner remain limited. Existing review studies (e.g., Han, 2021; Vermeir et al., 2020) generally address the MGB as a component within broader theoretical frameworks and do not provide a comprehensive analysis of its applications, theoretical extensions, and methodological trends. This situation leads to a fragmented and dispersed body of knowledge regarding the MGB within the literature. Moreover, the rapid growth in the number of publications in scientific databases makes it increasingly difficult to systematically track developments within a specific research domain and to evaluate them from a holistic perspective (van Dinter et al., 2021). In this context, the need for a comprehensive systematic literature review (SLR) that integratively analyzes the theoretical development, contextual applications, and methodological trends of MGB-based studies has become more pronounced. Indeed, the study by Chiu and Cho (2021) focuses on examining the relationships among MGB variables through a meta-analytic approach within the tourism context, thereby testing the structural relationships of the model in a specific domain. However, such studies remain insufficient in

capturing the overall structure, thematic evolution, and methodological diversity of the MGB literature in a holistic manner.

The primary aim of this study is to examine the MGB literature from a holistic perspective by systematically analyzing the model's theoretical structure, thematic evolution, variables employed, and methodological trends. To this end, the study adopts a systematic literature review (SLR) approach in conjunction with bibliometric analysis techniques to reveal trends, conceptual structures, and research patterns within the literature.

This study seeks to make four main contributions to the literature. First, it aims to identify structural gaps by elucidating the theoretical structure and conceptual relationships within MGB-based studies. Second, it analyzes thematic development and research trends in the literature to highlight areas of concentration as well as those that remain underexplored. Third, it provides a comprehensive framework regarding the variable architecture of the model by systematically classifying antecedent, mediating, moderating, and outcome variables used in prior studies. Finally, it evaluates the methodological approaches and analytical techniques employed in the literature in order to uncover prevailing methodological trends. Through these contributions, the study aims to support a more systematic, integrated, and cumulative development of the MGB literature.

Method

In this study, the systematic literature review was conducted by applying the Theory–Context–Characteristics–Methodology (TCCM) framework proposed by Paul and Rosado-Serrano (2019), and by following the SPAR-4-SLR protocol introduced by Paul et al. (2021). Relevant studies were identified from the Scopus database. A search was performed using the keywords "goal directed behavior," "hospitality," "tourism," "travel," "lodging," "assembly event management," "restaurant," "restaurant managed service," and "recreation." Subsequently, the search was refined in accordance with the scope of the study by limiting the subject areas to "Social Sciences," "Business, Management and Accounting," "Psychology," "Environmental Science," "Neuroscience," "Multidisciplinary," "Arts and Humanities," "Economics, Econometrics and Finance," "Health Professions," and "Decision Sciences." In addition, the document types "Note," "Letter," and "Erratum" were excluded, and the language was restricted to English.

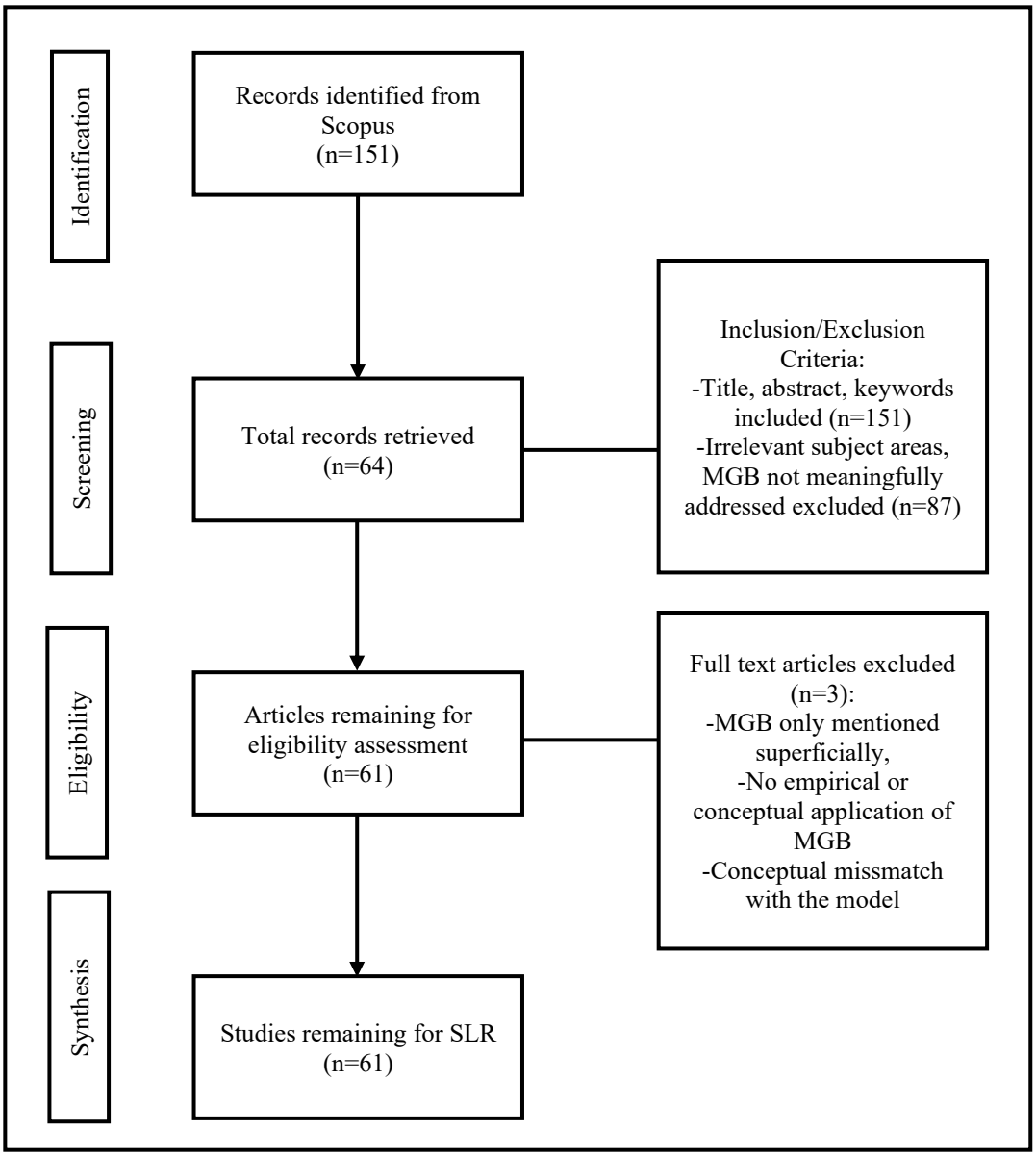
As a result of the search process, a total of 151 articles relevant to the topic were identified. These articles were then subjected to an initial screening by the author, leading to the exclusion of certain studies and a reduction of the sample to 64 articles. Following a more detailed examination, three additional articles were excluded on the grounds that, although they mentioned the concept of goal-directed behavior, they were not directly related to the Model of Goal-Directed Behavior. Consequently, the systematic literature review was conducted based on the remaining 61 articles.

Inclusion Criteria for Subsequent Analysis

According to the PRISMA flow diagram (Moher et al., 2009) (Figure 1), a total of 151 records were initially identified from the Scopus database. Following the first screening at the title, abstract, and keyword levels, 87 studies were excluded, leaving 64 studies for detailed examination. At this stage, the excluded studies accounted for approximately 57.6% of the initial records, while the remaining studies constituted 42.4%.

During the eligibility assessment stage, 3 out of the 64 studies subjected to full-text review were excluded. This corresponds to approximately 4.7% of the studies assessed at the full-text level. As a result of this stage, a total of 61 studies were included in the scope of the SLR. The included studies represent 95.3% of the 64 studies reviewed in full text and approximately 40.4% of the initial 151 records.

Overall, 90 of the initial 151 records (59.6%) were excluded, while 61 studies (40.4%) were ultimately included in the final systematic literature review. These results indicate that only publications directly related to the MGB and those that address the model in a meaningful empirical or conceptual manner were retained within the scope of the study.

**Adapted PRISMA diagram (Jada & Mayayise, 2023; Moher et al., 2009).*

Figure1: PRISMA Flow Diagram

Synthesis and Findings

Figure 2 illustrates the number of publications produced within the scope of the MGB over approximately the last two decades (2008–2026). The annual number of scientific publications followed a relatively low and fluctuating trend until 2019, after which a sharp increase is observed starting from 2020. This upward trend indicates a growing academic interest and suggests that the research field has

begun to mature. It is observed that the number of publications reached its peak around 2023. However, a noticeable decline has been evident in recent years.

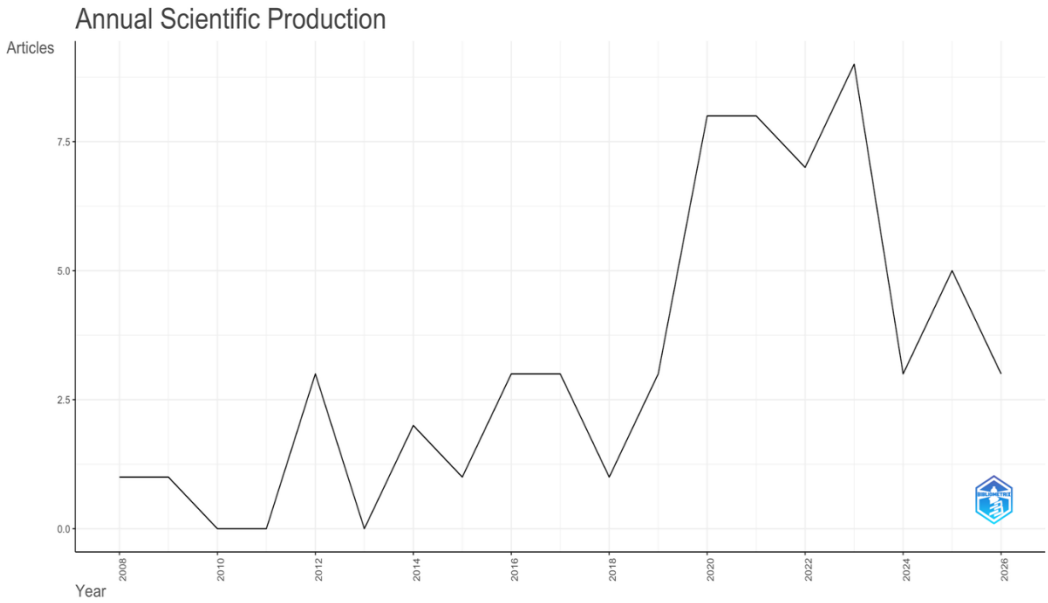

Figure 2: Publishing Trend (Publication Trend Overtime)

The findings presented in Figure 3 indicate that the vast majority of the studies employ a quantitative research design (n = 52). In contrast, studies utilizing mixed methods remain limited in number (n = 6). Conceptual studies are also relatively scarce (n = 2), and only one study adopts a combined conceptual and quantitative approach (n = 1). Notably, no studies based solely on a qualitative research design were identified within the examined sample (n = 0).

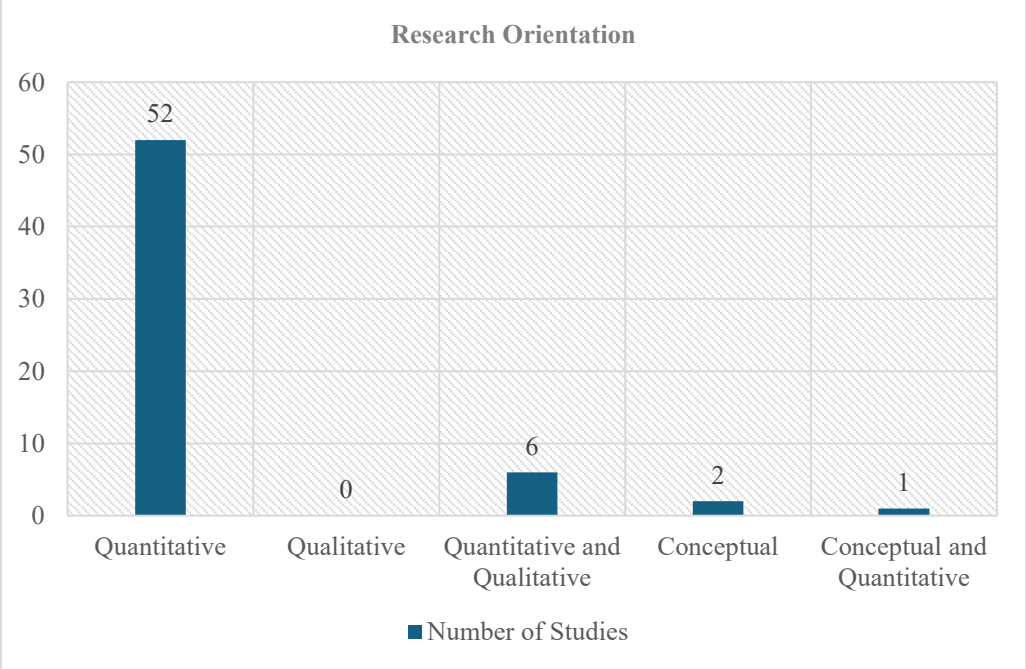

Figure 3: Research Orientation

The journal-based distribution of the reviewed studies indicates that, although publications show limited concentration in certain journals, they generally exhibit a dispersed pattern (Figure 4 and Table 1). The journal with the highest number of publications is *International Journal of Environmental Research and Public Health* (n = 5), followed by *Asia Pacific Journal of Tourism Research*, *Current Issues in Tourism*, *Journal of Travel and Tourism Marketing*, *Journal of Travel Research*, *Sustainability (Switzerland)*, and *Tourism Management*, each featuring three studies (n = 3). In addition, journals such as *Behavioral Sciences*, *International Journal of Tourism Research*, *Journal of Hospitality and Tourism Management*, *Journal of Sustainable Tourism*, and *Tourism Recreation Research* each include two studies (n = 2).

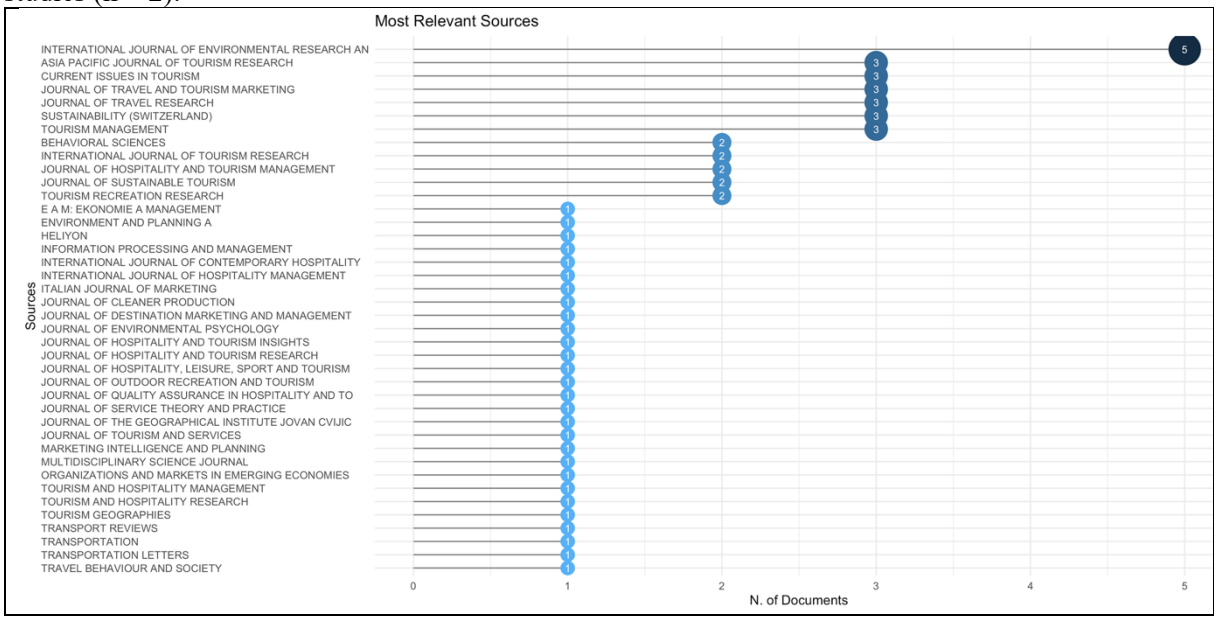

Figure 4: Journals Disseminating MGB Research

Overall, the distribution suggests that MGB-based studies are not confined to a single discipline; however, the publications are largely concentrated within the domains of tourism and sustainability, while other fields exhibit a more limited and dispersed representation.

Table 1: Journals Disseminating MGA Research

Journals	No. of Articles	References
International Journal of Environmental Research and Public Health	5	Kim & Ha (2023), Qiao et al. (2021), Ruan et al. (2021), Wang et al. (2021), Wang et al. (2020)
Asia Pacific Journal of Tourism Research	3	Kim et al. (2012), Meng & Han (2016), Shu et al. (2023)
Current Issues in Toursim	3	Lee et al. (2017), Qu et al. (2019), Rather et al. (2026)
Journal of Travel and Tourism Marketing	3	Kim & Preis (2016), Song et al. (2017), Zhang et al. (2021)
Journal of Travel Research	3	Chiu & Cho (2022), Lee et al. (2018), Ruiz-Moreno et al. (2026)
Sustainability (Switzerland)	3	Bui & Kiatkawsin (2020), Kim & Hall (2019), Platania et al. (2021)
Tourism Management	3	Lee et al. (2012), Meng & Choi (2016), Song et al. (2014)

Behavioral Sciences	2	Cheng et al. (2023), Zeng et al. (2024)
International Journal of Tourism Research	2	Kim et al. (2021), Yang et al. (2024)
Journal of Hospitality and Tourism Management	2	Kim et al. (2020), Song et al. (2023)
Journal of Sustainable Tourism	2	Han (2021), Kim et al. (2025)
Tourism Recreation Research	2	Das & Kumar (2021), Vishwakarma et al. (2020)
E A M: Ekonomie A Management	1	Paudel et al. (2022)
Environment and Planning A	1	Dijst et al. (2008)
Heliyon	1	Jee-Hoon & Hye-Ji (2023)
Information Processing and Management	1	Yi et al. (2020)
International Journal of Contemporary Hospitality Management	1	Meng et al. (2022)
International Journal of Hospitality Management	1	Han & Ryu (2012)
Italian Journal of Marketing	1	Veglio & Bartaloni (2025)
Journal of Cleaner Production	1	Chen et al. (2023)
Journal of Destination Marketing and Management	1	Lee et al. (2020)
Journal of Environmental Psychology	1	Passafaro et al. (2014)
Journal of Hospitality and Tourism Insights	1	Carvalho (2025)
Journal of Hospitality and Tourism Research	1	Huseynov et al. (2020)
Journal of Hospitality, Leisure, Sport and Tourism Education	1	Han & Yoon (2015)
Journal of Outdoor Recreation and Tourism	1	Park et al. (2017)
Journal of Quality Assurance in Hospitality and Tourism	1	Beşer & Büyükbeşe (2024)
Journal of Service Theory and Practice	1	Schuster & Parkinson (2022)
Journal of The Geographical Institute Jovan Cvijic Sasa	1	Ahmed et al. (2025)
Journal of Tourism and Services	1	Nam (2023)
Marketing Intelligence and Planning	1	Cho et al. (2022)
Multidisciplinary Science Journal	1	Huyen et al. (2026)
Organizations and Markets in Emerging Economies	1	Andruliene & Urbonavičius (2023)
Tourism and Hospitality Management	1	Pratiwi & Novani (2022)
Tourism and Hospitality Research	1	Levitt et al. (2019)
Tourism Geographies	1	Lee et al. (2023)
Transport Reviews	1	De Vos et al. (2022)
Transportation	1	Tillema et al. (2009)

Transportation Letters	1	Kang et al. (2025)
Travel Behaviour and Society	1	De Vos et al. (2020)

Theoretical Perspectives

According to Ajzen (1991), established socio-psychological theories should be modified through the integration of new constructs within specific contexts. Accordingly, an evaluation of the theoretical structures of the reviewed studies indicates that the MGB is generally not employed in isolation, but rather integrated with other theoretical frameworks. However, the frequency distribution of such integrations remains relatively low (Table 2).

Table 2: Other Theories Used with The MGB in Reviewed Studies

Theory	**n**	**Reference**
AIDA Model	2	Lee et al. (2018), Yang et al. (2024)
Norm Activation Theory	2	Han (2021), Meng et al. (2022)
Theory of Planned Behavior	2	Han (2021), Meng et al. (2022)
Theory of Reasoned Action	2	De Vos et al. (2022), Han (2021)
Value-Belief-Norm Theory	2	Han (2021), Meng et al. (2022)
AIEDA Model	1	Carvalho et al. (2025)
Behavioral Reasoning Theory	1	Meng et al. (2022)
Cashback Usage Restriction Exemption (CURE)	1	Vishwakarma et al. (2020)
Cognitive Dissonance Theory	1	Nam (2023)
Construal-Level Theory	1	Schuster & Parkinson (2022)
Customary Model	1	Dijst et al. (2008)
New Ecological Paradigm	1	Paudel et al. (2022)
Normative Social Influence	1	Zhang et al. (2021)
Self-Regulation Theory	1	Platania et al. (2021)
Stimulus–Organism–Response (SOR)	1	Kim & Ha (2023)
Theory of Cognitive Dissonance	1	De Vos et al. (2022)
Theory of Fantasy Realization	1	Zhang et al. (2021)
Theory of Interpersonal Behaviour	1	De Vos et al. (2022)
Theory of Repurchase Decision-Making	1	Han & Ryu (2012)
TOE (Technology–Organization–Environment) Framework	1	Başer & Büyükbeşe (2024)
Travel Mode Choice Cycle	1	De Vos et al. (2022)

The analysis of theories co-used with the MGB in Table 2 indicates a highly fragmented integration structure in the literature, lacking strong theoretical convergence. Only a limited number of theories are repeated across more than one study; for example, *the Theory of Planned Behavior* (n = 2), *the Theory of Reasoned Action* (n = 2), *the Norm Activation Theory* (n = 2), *the Value–Belief–Norm Theory* (n = 2), and the AIDA model (n = 2).

In contrast, the majority of other theories—such as the *Stimulus–Organism–Response (S–O–R) model* (n = 1), *Cognitive Dissonance Theory* (n = 1), *Construal Level Theory* (n = 1), and *the TOE framework* (n = 1)—have been employed only in single studies. This distribution reveals the absence of a dominant theoretical integration framework and suggests that the MGB is not extended within a standardized theoretical approach, but rather developed in a largely context-specific and situational manner.

Conceptual Structure of MGB Research

The conceptual structure of studies based on the MGB was examined through a factorial map obtained via multiple correspondence analysis (MCA), a multivariate statistical technique that enables

the analysis of relationships among categorical variables (Greenacre, 2017), using the Bibliometrix package in R Studio (Aria & Cuccurullo, 2017). The findings indicate that the concepts in the literature tend to cluster around specific groups (Figure 5).

The factorial map presented in Figure 5 indicates that the conceptual structure of MGB-based research is concentrated around specific axes. In particular, a substantial proportion of the concepts (approximately 60–70%) cluster near the center of the map, primarily consisting of core variables such as decision making, behavioral intention, tourism, and travel behavior. This pattern suggests a high level of conceptual convergence within the literature.

In contrast, a smaller set of concepts (approximately 30–40%) is positioned toward the extremities of the axes, encompassing context-specific themes such as COVID-19, policy, mass media, social behavior, and environmental issues. The peripheral positioning of these concepts indicates low co-occurrence with the core conceptual structure and a weaker level of integration.

Furthermore, the wider dispersion of concepts along the Dim 1 axis suggests that the primary differentiation within the literature occurs along this dimension, whereas the more limited distribution along the Dim 2 axis indicates a relatively lower degree of secondary thematic differentiation.

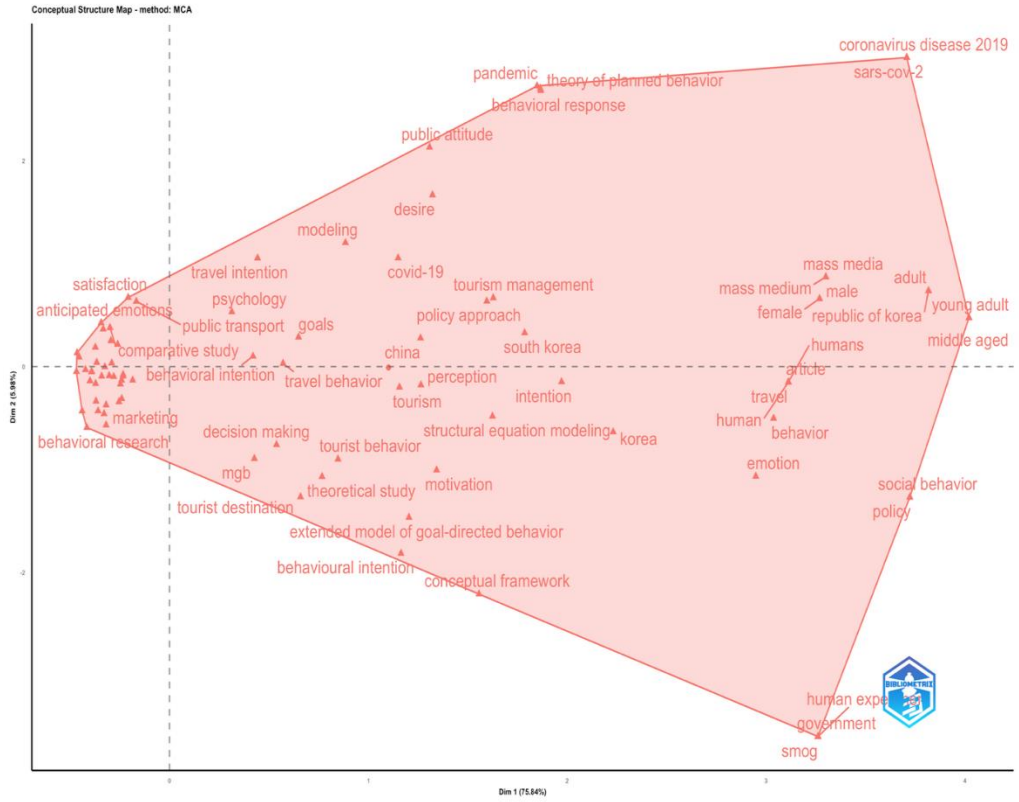

Figure 5: Factorial Map

Context

Countries

An examination of Table 3 reveals that MGB-based research has exhibited a notable increase, particularly after 2016. A substantial proportion of the total 61 studies were published in 2020 and thereafter, indicating that the field has gained significant momentum in recent years. In terms of geographical distribution, a considerable number of studies are concentrated in Asian countries, with

China and South Korea representing a particularly dominant share. In contrast, contributions from countries such as the United States, Italy, India, and others remain relatively limited.

Regarding journal distribution, the studies are predominantly published in journals focusing on tourism, hospitality, and sustainability. Nevertheless, individual contributions are also observed in other fields, such as transportation and behavioral sciences. Overall, these findings suggest that the MGB-based literature demonstrates a pattern of temporal growth while exhibiting geographical and disciplinary concentration in specific regions and domains.

Table 3: Records of the Articles

#	Author(s)	Year	Journal	Country
1	Meng & Han	2016	Asia Pacific Journal of Tourism Research	China
2	Shu et al.	2023	Asia Pacific Journal of Tourism Research	China
3	Kim et al.	2012	Asia Pacific Journal of Tourism Research	Korea
4	Chen et al.	2023	Behavioral Sciences	China
5	Zeng et al.	2024	Behavioral Sciences	China
6	Rather et al.	2026	Current Issues in Tourism	India
7	Qu et al.	2019	Current Issues in Tourism	China
8	Lee et al.	2017	Current Issues in Tourism	Korea
9	Paudel et al.	2022	E A M: Ekonomie A Management	Nepal
10	Dijst et al.	2008	Environment and Planning A	Netherland
11	Jee-Hoon & Hye-Ji	2023	Heliyon	Korea
12	Yi et al.	2020	Information Processing and Management	Korea
13	Meng et al.	2022	International Journal of Contemporary Hospitality Management	Global
14	Wang et al.	2021	International Journal of Environmental Research and Public Health	Korea
15	Wang et al.	2020	International Journal of Environmental Research and Public Health	Korea
16	Ruan et al.	2021	International Journal of Environmental Research and Public Health	China
17	Qiao et al.	2021	International Journal of Environmental Research and Public Health	Korea
18	Kim & Ha	2023	International Journal of Environmental Research and Public Health	Korea
19	Han & Ryu	2012	International Journal of Hospitality Management	USA
20	Kim et al.	2021	International Journal of Toursim Research	China
21	Yang et al.	2024	International Journal of Toursim Research	China
22	Veglio & Bartaloni	2025	Italian Journal of Marketing	Italy
23	Chen et al.	2023	Journal of Cleaner Production	China
24	Lee et al.	2020	Journal of Destination Marketing & Management	Korea
25	Passafaro et al.	2014	Journal of Environmental Psychology	Italy
26	Huseynov et al.	2020	Journal of Hospitality & Tourism Research	European (E.g.: Portugal, France, Italy, Germany, Poland,

				Netherlands, UK)
27	Carvalho et al.	2025	Journal of Hospitality and Tourism Insights	UK
28	Song et al.	2023	Journal of Hospitality and Tourism Managemen	China
29	Kim et al.	2020	Journal of Hospitality and Tourism Management	Hong Kong
30	Han & Yoon	2015	Journal of Hospitality, Leisure, Sport & Tourism Education	Korea
31	Park et al.	2017	Journal of Outdoor Recreation and Tourism	USA
32	Başer & Büyükbeşe	2024	Journal of Quality Assurance in Hospitality & Tourism	Türkiye
33	Schuster & Parkinson	2022	Journal of Service Theory and Practice	Australia
34	Kim et al.	2025	Journal of Sustainable Tourism	USA
35	Han	2021	Journal of Sustainable Tourism	Global
36	Ahmed et al.	2025	Journal of The Geographical Institute Jovan Cvijic Sasa	Bangladesh
37	Nam	2023	Journal of Tourism and Services	Korea
38	Song et al.	2017	Journal of Travel & Tourism Marketing	China
39	Kim & Preis	2016	Journal of Travel & Tourism Marketing	Korea
40	Zhang et al.	2021	Journal of Travel & Tourism Marketing	China
41	Ruiz-Moreno et al.	2026	Journal of Travel Research	Western & Eastern Europe (UK, Hungary, Netherlands, Poland, Romania, France)
42	Chiu & Cho	2022	Journal of Travel Research	Global
43	Lee et al.	2018	Journal of Travel Research	China
44	Cho et al.	2022	Marketing Intelligene & Planning	Global
45	Huyen et al.	2026	Multidisciplinary Science Journal	Vietnam
46	Andruliene & Urbonavičius	2023	Organizations and Markets in Emerging Economies	Lithuania
47	Kim & Hall	2019	Sustainability	Korea
48	Bui & Kiatkawsin	2020	Sustainability	Vietnam
49	Platania et al.	2021	Sustainability	Italy
50	Levitt et al.	2019	Tourism and Hospitality Research	USA
51	Lee et al.	2023	Tourism Geographies	Korea
52	Song et al.	2014	Tourism Management	Korea
53	Lee et al.	2012	Tourism Management	Korea
54	Meng & Choi	2016	Tourism Management	Korea
55	Vishwakarma et al.	2020	Tourism Recreation Research	India
56	Das & Kumar	2021	Tourism Recreation Research	India
57	Pratiwi & Novani	2022	Toursim and Hospitality Management	Indonesia
58	De Vos et al.	2022	Transport Reviews	UK
59	Tillema et al.	2009	Transportation	Netherlands

60	Kang et al.	2025	Transportation Letters	Korea
61	De Vos et al.	2020	Travel Behaviour and Society	Canada

An examination of the country-based distribution of publications (Table 4) reveals that MGB-based studies are concentrated in a limited number of countries. The highest contribution comes from South Korea, with 57 publications accounting for approximately 35% of the total. This is followed by China (n = 21; 12.9%) and the United States (n = 17; 10.4%).

Among countries with a moderate level of contribution, Portugal (n = 9; 5.5%) and the United Kingdom (n = 9; 4.3%) stand out, while Italy (n = 7; 2.5%) and Australia (n = 4; 2.5%) provide relatively smaller yet notable contributions. In addition, countries such as Sweden (n = 4; 1.8%), the Netherlands (n = 3; 1.8%), and Singapore (n = 3; 1.2%) exhibit low-to-moderate representation. Countries including Canada, Finland, India, Kuwait, Lithuania, Malaysia, New Zealand, South Africa, and Turkey are each represented by two publications (1.2%).

Furthermore, Bangladesh, Egypt, Estonia, Indonesia, Pakistan, Saudi Arabia, Spain, Thailand, and the United Arab Emirates each contribute only one publication (0.6%) to the literature. In identifying countries, when information regarding the participants or their countries was unavailable, the location of the first author was considered (Hassan et al., 2022).

Table 4: Number of Publications by Countries

Country	**n**	**%**	**Country**	**n**	**%**
South Korea	57	35	Lithuania	2	1.2
China	21	12.9	Malaysia	2	1.2
USA	17	10.4	New Zealand	2	1.2
Portugal	9	5.5	South Africa	2	1.2
UK	9	4.3	Türkiye	2	1.2
Italy	7	2.5	Bangladesh	1	.6
Austrlia	4	2.5	Egypt	1	.6
Sweden	4	1.8	Estonia	1	.6
Netherlands	3	1.8	Indonesia	1	.6
Singapore	3	1.2	Pakistan	1	.6
Bulgaria	2	1.2	Saudi Arabia	1	.6
Canada	2	1.2	Spain	1	.6
Finland	2	1.2	Thailand	1	.6
India	2	1.2	UAE	1	.6
Kuwait	2	1.2			

The distribution presented in Table 4 indicates that the MGB-based literature exhibits a high level of geographical concentration, clustering particularly in East Asian countries, with South Korea as the dominant contributor. In contrast, the representation of a large number of countries with low publication frequencies reveals a broad but shallow global dissemination pattern within the literature.

An examination of international collaborations (Figure 6) shows that MGB-based studies are concentrated among a limited number of countries and generally display a low-frequency collaboration structure. The strongest collaboration networks are centered around South Korea, with South Korea–China (e.g., Meng & Han, 2016; Paudel et al., 2022) (n = 8) and South Korea–United States (e.g., Lee et al., 2018; Meng et al., 2022) (n = 8) partnerships representing the most frequent collaborations. These are followed by relatively lower levels of collaboration between South Korea–United Kingdom (e.g., Kim et al., 2025) (n = 3) and United States–United Kingdom (Platania et al., 2021) (n = 3). All other country pairings exhibit frequencies below three.

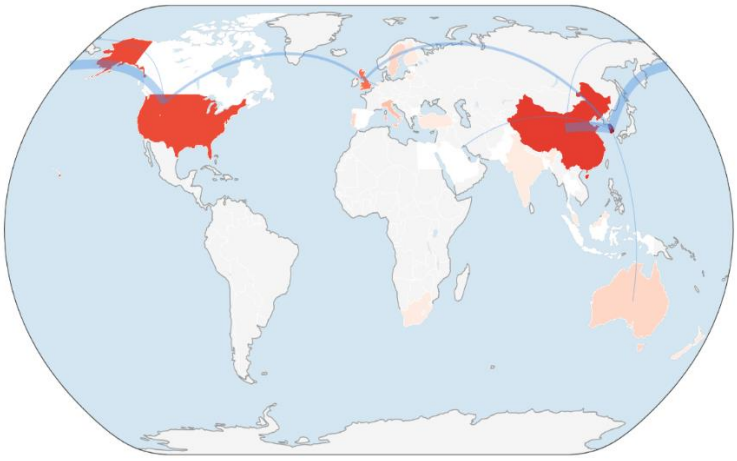

Figure 6: Country Collaboration

The distribution shown in Figure 6 indicates that international collaborations within the MGB literature are clustered around a limited number of strong ties (clustered collaboration structure), and that a large-scale, dense global collaboration network has not yet emerged. Furthermore, the concentration of collaborations around specific countries—particularly South Korea—suggests a core–periphery type network structure within the literature.

Characteristics

An evaluation of the general characteristics of the reviewed studies presented in Table 5 shows that the dataset, consisting of 61 documents, covers the period between 2008 and 2026. The annual growth rate of 6.29% indicates that the MGB-based literature has exhibited a steady upward trend over time. The average age of the documents is 5.77 years, suggesting that the literature is relatively recent and dynamic in nature. Furthermore, the average number of citations per document is 56.36, indicating that the studies have a high level of visibility and impact within the literature.

Table 5: General Characteristics of the Reviewed Studies

Description	**Results**
Timespan	2008:2026
Documents	61
Annual Growth Rate %	6,29
Document Average Age	5,77
Average citations per doc	56,36
Authors	154
Authors of single-authored docs	2
Authors Collaboration	
Single-authored docs	2
Co-Authors per Doc	3,23
International co-authorships %	54,1

An examination of the authorship structure reveals that a total of 154 authors contributed to the studies, while only two publications (Han, 2021; Nam, 2023) were single-authored. This indicates that the field is largely characterized by multi-authored research. Indeed, the average number of authors per document (3.23) further supports this finding. Moreover, the international co-authorship rate of 54.1% demonstrates that more than half of the studies were conducted through international collaboration.

Overall, these indicators suggest that MGB-based research exhibits a collaborative and internationally engaged pattern of scientific production.

Descriptive Analysis of Research Themes

The word cloud generated based on keywords and title/abstract content, which illustrates the prominent conceptual concentrations in the literature (Figure 7), reveals that the most frequently occurring concepts in MGB-based studies are "decision making" (e.g., Han & Ryu, 2012; Jee-Hoon & Hye-Ji, 2023; Lee et al., 2020; Lee et al., 2018; Lee et al., 2017; Park et al., 2017; Meng & Han, 2016; Wang et al., 2020), "tourism" (e.g., Shu et al., 2023; Yi et al., 2020), "tourist behavior" (e.g., Kim et al., 2021; Ruan et al., 2021; Wang et al., 2020; Wang et al., 2021), and "travel behavior" (e.g., Andruliene & Urbonavičius, 2023; Başer & Büyükbeşe, 2024; Kim et al., 2021; Lee et al., 2018; Yang et al., 2021). These concepts indicate that the literature predominantly focuses on decision-making processes and behavioral outcomes within the tourism context. In addition, the high visibility of concepts such as "intention" (e.g., Pratiwi & Novani, 2022), "behavioral intention" (e.g., Chiu & Cho, 2022), and "travel intention" (e.g., Das & Kumar, 2021) further supports the notion that a substantial portion of the studies is grounded in intention-based explanations.

Among the moderately represented concepts are "perception" (e.g., Meng & Han, 2016; Rather et al., 2026; Yi et al., 2020; Zeng et al., 2024), "decision-making process," "tourist destination" (e.g., Huseynov et al., 2020; Kim et al., 2021), "tourism market" (Carvalho et al., 2025), and "South Korea" (e.g., Kim & Hall, 2019; Qiao et al., 2021), indicating that both perceptual processes and geographical contexts hold a certain place within the literature.

Lower-frequency yet noteworthy concepts include "COVID-19" (e.g., Jee-Hoon & Hye-Ji, 2023; Wang et al., 2021), "sustainable development" (Han, 2021), "psychology" (e.g., Qu et al., 2019), "humans" (e.g., Carvalho et al., 2025; Kim et al., 2025), and "female" (e.g., Kim et al., 2012). These concepts suggest that the literature also encompasses specific temporal (e.g., pandemic-related) (e.g., Chen et al., 2023; Kim & Ha, 2023; Pratiwi & Novani, 2022) and thematic foci (e.g., sustainability, demographic variables) (e.g., Han, 2021; Kim et al., 2025; Kim et al., 2012; Ruiz-Moreno et al., 2026).

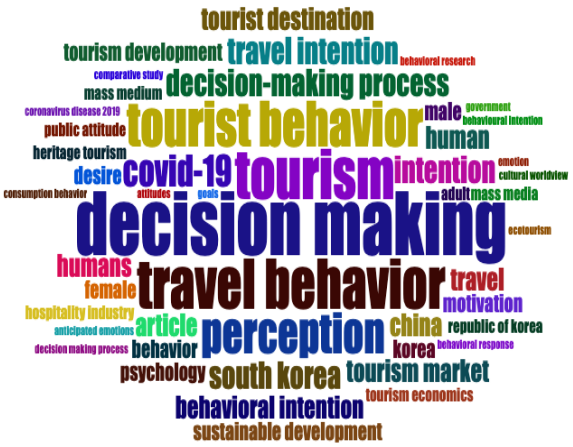

Figure 7: Word Cloud

Overall, the findings derived from the word cloud indicate that MGB-based studies are conceptually concentrated primarily around tourism, decision-making, and behavioral intention, whereas other thematic areas remain more limited and are represented at a secondary level.

Research Themes and Thematic Evaluation

The thematic map findings (Figure 8) indicate that the concepts within the MGB literature are divided into four distinct thematic regions based on their levels of centrality and density. The map reveals the clear differentiation of four main clusters, each positioned differently along the axes.

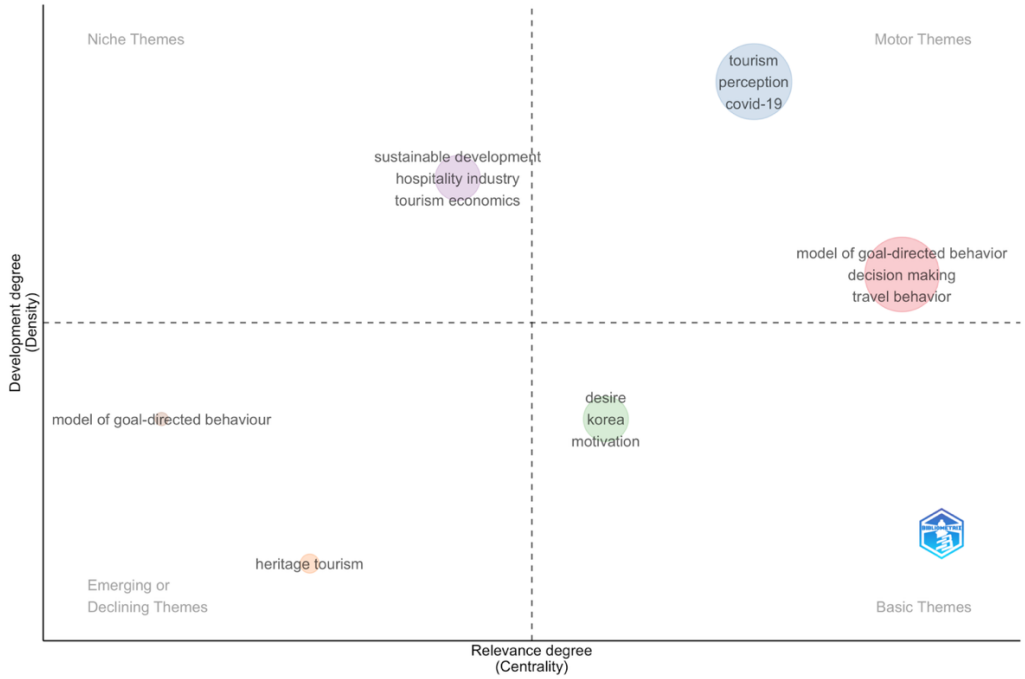

Figure 8: Thematic Map

Within the high centrality–high density (motor themes) quadrant, the concepts of tourism, perception, and COVID-19 exhibit strong connections with other themes while also demonstrating high internal cohesion. In contrast, the concepts positioned in the high centrality–low density (basic themes) quadrant—namely the model of goal-directed behavior, decision making, and travel behavior—occupy a central position in the literature but display relatively lower density values.

In the low centrality–high density (niche themes) quadrant, concepts such as sustainable development, hospitality industry, and tourism economics show high internal density despite having limited connections with the broader literature. On the other hand, the concepts located in the low centrality–low density (emerging or declining themes) quadrant—heritage tourism and model of goal-directed behaviour—exhibit low values in terms of both centrality and density.

Overall, the distribution indicates that approximately half of the themes (≈50%) are positioned on the right side of the centrality axis (high centrality), while the remaining half are located on the left side (low centrality). Similarly, in terms of the density axis, the themes appear to be relatively evenly distributed between the upper and lower regions. This pattern suggests that the literature is characterized by both a concentration around central themes and the presence of sub-thematic areas with varying levels of development.

Antecedent Variables

Antecedent variables were categorized under nine main headings: personal factors, social and interpersonal factors, emotions, firm-related factors, cultural factors, coping factors, deterrence factors, intuitive factors, and others (Hassan et al., 2022) (Table 6).

Under the category of personal factors, variables such as attitude (e.g., Kim et al., 2012), attitude toward the behavior (e.g., Chiu & Cho, 2022), desire (e.g., Huyen et al., 2026), and frequency of past

behavior (e.g., Bui & Kiatkawsin, 2020) are included. The social and interpersonal factors category comprises variables such as perceived behavioral control (e.g., Vishwakarma et al., 2020) and subjective norms (e.g., Tillema et al., 2009). Variables such as negative anticipated emotions (e.g., Song et al., 2017) and positive anticipated emotions (e.g., Cho et al., 2022) are grouped under emotions. Firm-related factors include variables such as firm size (e.g., Başer & Büyükbeşe, 2024), tourism innovativeness (e.g., Huseynov et al., 2020), switching costs (e.g., Han & Ryu, 2012), and corporate social responsibility (CSR) (e.g., Han, 2021). Deterrence factors encompass variables such as COVID-19 risk perception (e.g., Kim & Ha, 2023), fear of missing out (FOMO) (e.g., Song et al., 2023), perceived risk (e.g., Kim et al., 2020), and perceived travel-related risk (e.g., Rather et al., 2026). Coping factors include variables such as health consciousness (e.g., Zhang et al., 2021), environmental involvement (e.g., Huseynov et al., 2020), and travel engagement (e.g., Rather et al., 2026). Variables such as concerns (e.g., Qiao et al., 2021) and avoidance (e.g., Platania et al., 2021) are categorized under intuitive factors. The cultural factors category is represented by the variable cultural worldview (e.g., Lee et al., 2020; Lee et al., 2023). Finally, variables such as external information search of authenticity (e.g., Meng & Choi, 2016) and moral norm (e.g., Meng et al., 2022) are grouped under others.

As shown in Table 6, antecedent variables used in MGB-based studies were classified based on a total of 483 variables. An examination of their distribution reveals that the largest share belongs to personal factors (n = 163; 33.7%). This is followed by social and interpersonal factors (n = 116; 24%) and emotions (n = 95; 19.7%). When considered together, these three categories account for approximately 77.4% of all variables, indicating their dominant position in the literature. In contrast, firm-related factors (n = 33; 6.8%), deterrence factors (n = 25; 5.1%), and coping factors (n = 23; 4.8%) are represented to a more limited extent. Categories with lower frequencies include others (n = 17; 3.5%), intuitive factors (n = 9; 1.9%), and particularly cultural factors (n = 2; 0.4%), which exhibit a notably low level of representation.

Table 6: Variables in MGB Research

Variables	**Number of Variables (n)**	**%**
Antecedent Variables (n=483)		
Personal Factors	163	33.7
Social and Interpersonal Factors	116	24
Emotions	95	19.7
Firm Related Factors	33	6.8
Cultural Factors	2	.4
Coping Factors	23	4.8
Deterrence Factors	25	5.1
Intuitive Factors	9	1.9
Others	17	3.5
Mediator Variables (n=72)		
Personal Factors	41	57
Social and Interpersonal Factors	11	15.2
Emotions	9	12.5
Firm Related Factors	3	4.1
Deterrence Factors	4	5.6
Coping Factors	2	2.8
Others	2	2.8
Moderator Variables (n=20)		
Personal Factors	5	25
Social and Interpersonal Factors	4	20
Emotions	1	5

Firm Related Factors	4	20
Culture	1	5
Deterrence Factors	1	5
Coping Factors	2	10
Others	2	10
Outcome Variables (n=69)		
Personal Factors	5	7.2
Intentions	54	78.2
Behaviors	8	11.6
Emotions	2	2.9

**Percentages were computed separately for each antecedent, mediator, moderator, and outcome variables.*

This distribution indicates that MGB-based studies predominantly focus on individual, social, and emotional determinants in the selection of antecedent variables, whereas cultural and intuitive dimensions are addressed to a much more limited extent.

Mediating Variables

In the reviewed MGB–based studies, mediating variables were classified based on a total of 72 variables (Table 6). An examination of the distribution indicates that the largest share belongs to personal factors (n = 41; 57%), accounting for more than half of all mediating variables and demonstrating a clear dominance in the literature. Personal factors are followed by social and interpersonal factors (n = 11; 15.2%) and emotions (n = 9; 12.5%). When considered together, these three categories constitute approximately 84.7% of all mediating variables, suggesting that mediation mechanisms are largely grounded in individual-level and psychosocial processes. Categories with lower frequencies include deterrence factors (n = 4; 5.6%), firm-related factors (n = 3; 4.1%), coping factors (n = 2; 2.8%), and other factors (n = 2; 2.8%).

Overall, the distributions in Table 6 indicate that mediating variables in MGB-based studies are predominantly based on individual and psychological processes, whereas the mediating roles of organizational, contextual, and environmental variables are addressed to a much more limited extent.

Moderating Variables

As shown in Table 6, moderating variables used in MGB–based studies were classified based on a total of 20 variables. An examination of the distribution indicates that personal factors hold the largest share (n = 5; 25%). This is followed by social and interpersonal factors (n = 4; 20%) and firm-related factors (n = 4; 20%), each with equal proportions. Categories with lower frequencies include coping factors (n = 2; 10%) and other factors (n = 2; 10%), while emotions (n = 1; 5%), culture (n = 1; 5%), and deterrence factors (n = 1; 5%) are represented to a very limited extent.

Overall, these findings suggest that moderating variables in MGB-based studies exhibit a relatively balanced yet low-frequency distribution, without clustering around a specific category. Furthermore, the dispersion of moderating variables across different categories indicates that moderator effects are addressed in a largely context-dependent manner within the literature.

Outcome Variables

In the MGB–based studies examined within the scope of this research, outcome variables were classified based on a total of 69 variables (Table 6). An examination of the distribution presented in Table 6 indicates that outcome variables are predominantly concentrated in the category of intentions (e.g., Pratiwi & Novani, 2022; Schuster & Parkinson, 2022) (n = 54; 78.2%). This category clearly constitutes the largest share of all outcome variables. Intentions are followed, at a considerably lower

level, by behaviors (e.g., Ahmed et al., 2025; De Vos et al., 2020; De Vos et al., 2022; Song et al., 2023) (n = 8; 11.6%). In contrast, personal factors (n = 5; 7.2%) and emotions (n = 2; 2.9%) are represented to a very limited extent.

Overall, the findings in Table 6 indicate that MGB-based studies predominantly focus on behavioral intentions when selecting outcome variables, whereas actual behaviors and emotional outcomes are addressed to a much more limited degree.

Methodologies Used in Studies

Research Design

Table 7 presents the findings regarding the research methodologies employed in MGB–based studies in the literature. Accordingly, the vast majority of the 61 studies are based on a quantitative research approach (e.g., Bui & Kiatkawsin, 2020; Kang et al., 2025; Levitt et al., 2019; Passafaro et al., 2014) (n = 52; 85.2%). In contrast, the number of studies employing mixed methods (Chen et al., 2023; Han & Yoon, 2015; Han & Ryu, 2012; Kim et al., 2025; Rather et al., 2026; Schuster & Parkinson, 2022; Vishwakarma et al., 2020) is limited (n = 6; 9.8%). Conceptual studies (De Vos et al., 2022; Han, 2021) account for a relatively small proportion (n = 2; 3.3%), while only one study employs a combined conceptual and quantitative approach (Chiu & Cho, 2022) (n = 1; 1.6%). Notably, no studies based solely on a qualitative research method were identified within the examined sample.

Table 7: Research Approaches

Research Method	**n**	**%**
Quantitative	52	85.2
Qualitative	-	-
Mixed-Method	6	9.8
Conceptual	2	3.3
Conceptual &Quantitative	1	1.6

The distributions presented in Table 7 indicate that research designs in the MGB-based literature are predominantly quantitative and hypothesis-testing in nature, whereas qualitative and methodologically diverse approaches remain considerably limited.

Analysis Techniques

In the reviewed MGB–based studies, analytical techniques were classified based on a total of 84 methods (Table 8). These methods were grouped into four main categories: quantitative methods, qualitative methods, review-based approaches, and validity–reliability techniques. The findings indicate that analytical techniques are predominantly concentrated around quantitative methods. In particular, SEM-based techniques (e.g., SEM, CFA, EFA, Bayesian SEM, MASEM, multi-group analyses) are by far the most widely used methods (n = 67; 79.8%), accounting for the majority of all analytical techniques. In contrast, classical statistical tests (e.g., ANOVA, t-test, Kolmogorov–Smirnov) (e.g., Carvalho et al., 2025) are used to a very limited extent (n = 3; 3.5%). Similarly, advanced modeling techniques (e.g., ordered logit, GLMMTMB, fsQCA) (e.g., Kim et al., 2025) are represented at low frequencies (n = 4; 4.8%).

Qualitative analysis methods (e.g., thematic analysis, qualitative coding) (e.g., Han & Ryu, 2012) show limited usage (n = 5; 6%), while review-based approaches (e.g., meta-analysis, SLR, theoretical synthesis) (e.g., Chiu & Cho, 2022) also account for a relatively small share (n = 4; 4.8%). Furthermore, within the scope of validity and reliability techniques, only one study employed Cohen's Kappa (Vishwakarma et al., 2020) (n = 1; 1.1%).

Table 8: Classification of Analytical Methods Used in the Studies (n=84)

Main Category	Subcategory	Methods	n	%
Quantitative Methods	SEM-Based Techniques	SEM, CFA, EFA, Bayesian SEM, MASEM (Meta-Analytic SEM), Multiple Group Invariance Analysis, Multi-Group / Multi-Group Comparison	67	79.8
	Classical Statistical Tests	ANOVA, t-Test, Kolmogorov-Smirnov	3	3.5
	Advanced Modeling Techniques	Ordered Logit Regression, GlmmTMB, fsQCA	4	4.8
Qualitative Methods	Qualitative Analysis	Thematic Analysis, Qualitative Coding, Qualitative Interviews (Coding)	5	6
Review-Based Approaches	Evidence Synthesis	Meta-Analysis, SLR, Theoretical Synthesis, Literature-Based Conceptual Model	4	4.8
Reliability & Validity	Inter-Coder Reliability	Cohen's Kappa	1	1.1

The distributions presented in Table 8 indicate that analytical techniques in the MGB-based literature are largely concentrated around SEM and its derivatives, whereas alternative quantitative methods, qualitative analyses, and review-based approaches are employed to a much more limited extent.

Conclusion and Future Research Directions

This study systematically examined the MGB literature within the context of tourism, hospitality, travel, recreation, and related behavioral research. Following the TCCM framework (Paul & Rosado-Serrano, 2019) and the SPAR-4-SLR protocol (Paul et al., 2021), a total of 61 studies indexed in Scopus between 2008 and 2026 were analyzed using systematic literature review and bibliometric techniques. The findings provide a comprehensive evaluation of the theoretical, contextual, conceptual, and methodological development of MGB-based research.

Theoretical Integration and Model Advancement

The findings confirm that the MGB is theoretically flexible and can be integrated with various approaches. However, such integrations remain fragmented and context-specific, preventing the development of a cumulative theoretical structure. This suggests that future research should more systematically and consistently integrate the MGB with frameworks such as the Theory of Planned Behavior (Han, 2021; Meng et al., 2022), the Value–Belief–Norm Theory (Meng et al., 2022), and the S–O–R model (Kim & Ha, 2023). In this regard, the development of standardized extended model frameworks emerges as a critical requirement for advancing the field.

Bridging Core and Peripheral Themes

From a conceptual perspective, the literature appears to be concentrated around a strong core structure; however, this core is not sufficiently integrated with emerging and context-specific themes. In particular, themes such as sustainability (e.g., Lee et al., 2023; Meng et al., 2022; Ruiz-Moreno et al.,

2026), crises (e.g., pandemics) (e.g., Cho et al., 2022; Kim & Ha, 2023; Wang et al., 2021), policy (eg., Wang et al., 2021), and digitalization (eg., Veglio & Bartaloni, 2025) are only weakly connected to the model. This indicates that, despite its expansion potential, the literature remains structurally narrow. Future studies should therefore aim to integrate core and peripheral themes to develop more comprehensive conceptual models.

Cross-Cultural and Contextual Expansion

Contextual findings reveal that the MGB literature is geographically concentrated, particularly in East Asia (e.g., Kang et al., 2025; Kim & Hall, 2019; Lee et al., 2018; Meng & Choi, 2016; Song et al., 2014). This concentration limits the generalizability of the model. Accordingly, future research should focus on Mediterranean countries, emerging tourism destinations, and cross-cultural comparative samples to test the universality of the model.

Moving Beyond Behavioral Intention

One of the most critical findings is the dominance of behavioral intention as the primary outcome variable (e.g., Andruliene & Urbonavičius, 2023; Bui & Kiatkawsin, 2020; Kang et al., 2025; Levitt et al., 2019; Vishwakarma et al., 2020). Although the MGB aims to explain actual behavior, empirical studies largely remain at the intention level, limiting the model's explanatory power. Future research should therefore focus on actual behavior (e.g., De Vos et al., 2020; Lee et al., 2018), repeated behavior, and behavioral change, and directly address the intention–behavior gap.

Incorporating Underexplored Variables

The findings regarding variable structures indicate that the literature predominantly focuses on individual and psychological factors (e.g., Bui & Kiatkawsin, 2020; Chiu & Cho, 2022; Kim et al., 2012), while cultural, institutional, and technological variables remain underexplored. This limits the contextual depth of MGB studies. Future research should integrate cultural factors, policy and institutional influences, digital interactions, and sustainability and ethical dimensions to develop more multilayered and context-sensitive models.

Methodological Diversification

From a methodological perspective, the literature is heavily dominated by quantitative and SEM-based analyses (e.g., Das & Kumar, 2021; Kang et al., 2025; Tillema et al., 2009). While this supports model testability, it also limits methodological diversity. Future studies should incorporate qualitative research, experimental designs, longitudinal analyses, and alternative methods such as fsQCA (e.g., Kim et al., 2025; Rather et al., 2026) to provide deeper insights into the causal mechanisms of the MGB.

Overall, the future development of the MGB literature should be shaped along the axes of theoretical integration, behavior-oriented measurement, cultural diversity, and methodological pluralism. These directions will enhance the explanatory power of the model and contribute to its evolution into a more cumulative, generalizable, and interdisciplinary theoretical framework.

www.turkishstudies.net/language

Turkish Studies - Language and Literature

eISSN: 2667-5641

ANKARA SCIENCE UNIVERSITY

Turizm ve Konaklama Literatüründe Amaca Yönelik Davranış Modeli Araştırmalarının Entelektüel Yapısı: Sistematik Literatür Taraması ve Bibliyometrik Sentez

Giriş

Perugini ve Bagozzi (2001), insan davranışını daha kapsamlı ve açıklayıcı bir şekilde ele alabilmek amacıyla, güçlü sosyo-psikolojik temellere dayanan Amaca Yönelik Davranış Modeli'ni (AYDM; Model of Goal-Directed Behavior – MGB) geliştirmiştir (Han vd., 2016). AYDM, bireylerin karar alma süreçlerini açıklamada yalnızca bilişsel faktörleri değil, aynı zamanda duygusal süreçleri, motivasyonu ve alışkanlıkları da dikkate alarak, davranışsal niyetlerin oluşumuna ilişkin daha bütüncül bir çerçeve sunmaktadır (Bagozzi, 2024; Perugini ve Bagozzi, 2001). Bu yönüyle model, bireylerin niyetlerindeki varyansı yüksek düzeyde açıklama kapasitesine sahip olup, özellikle yapısal denklem modelleme (SEM) çerçevesinde test edilebilir olması sayesinde farklı araştırma alanlarında yaygın biçimde kullanılmaktadır (Chao, 2022; Chiu ve Cho, 2022).

Literatür incelendiğinde, AYDM'nin turizm, sağlık, teknoloji, sürdürülebilirlik ve tüketici davranışı gibi çok çeşitli alanlarda uygulandığı görülmektedir. Örneğin model; Covid-19 bağlamında tüketici davranışlarının anlaşılması (Kim & Ha, 2023; Qiao vd., 2021; Wang vd., 2021), karar verme süreçlerinin modellenmesi (Han & Ryu, 2012; Park vd., 2017; Wang vd., 2020; Yang vd., 2024), çevresel ve sürdürülebilir davranışların açıklanması (Meng & Han, 2016; Meng vd., 2022; Veglio & Bartaloni, 2025), teknoloji kabulü (Carvalho vd., 2025) ve turizm davranışları (Ahmed vd., 2025; Han & Yoon, 2015; Kim vd., 2025; Song vd., 2023) gibi farklı bağlamlarda etkin biçimde kullanılmaktadır. Bu yaygın kullanım, AYDM'nin hem teorik hem de uygulamalı araştırmalarda güçlü bir açıklayıcı model olarak konumlandığını göstermektedir.

AYDM'nin artan kullanımına ve hem akademik hem de sektörel düzeyde gördüğü yoğun ilgiye rağmen, AYDM literatürünün bütüncül ve sistematik bir şekilde sentezlendiği çalışmaların sınırlı olduğu görülmektedir. Mevcut derleme çalışmaları (örn. Han, 2021; Vermeir vd., 2020), AYDM'yi çoğunlukla daha geniş teorik çerçevelerin bir bileşeni olarak ele almakta; modelin uygulamaları, kuramsal genişletmeleri ve yöntemsel eğilimlerine ilişkin kapsamlı bir analiz sunmamaktadır. Bu durum, literatürde AYDM'ye ilişkin bilgi birikiminin parçalı ve dağınık bir yapı sergilemesine yol açmaktadır. Ayrıca, bilimsel veri tabanlarında yayın sayısının hızlı artışı, belirli bir araştırma alanındaki gelişmelerin sistematik biçimde izlenmesini ve bütüncül bir bakış açısıyla değerlendirilmesini zorlaştırmaktadır (van Dinter vd., 2021). Bu bağlamda, AYDM temelli çalışmaların teorik gelişimini, farklı bağlamlardaki uygulamalarını ve yöntemsel eğilimlerini entegre biçimde analiz eden kapsamlı bir sistematik literatür incelemesine (SLR) duyulan ihtiyaç giderek artmaktadır. Nitekim, Chiu ve Cho (2021) çalışması, AYDM değişkenleri arasındaki ilişkileri meta-analitik bir yaklaşımla ve turizm bağlamında incelemeye odaklanmakta olup, modelin belirli bir bağlamdaki yapısal ilişkilerini test etmektedir. Ancak bu tür çalışmalar, AYDM literatürünün genel yapısını, tematik gelişimini ve yöntemsel çeşitliliğini bütüncül biçimde ortaya koymakta yetersiz kalmaktadır.

Bu çalışmanın temel amacı, AYDM literatürünü bütüncül bir perspektiften ele alarak, modelin teorik yapısını, tematik evrimini, kullanılan değişkenleri ve yöntemsel eğilimlerini sistematik biçimde analiz etmektir. Bu amaç doğrultusunda çalışma, sistematik literatür incelemesi (SLR) yaklaşımı ile birlikte bibliyometrik analiz tekniklerini kullanarak literatürdeki eğilimleri, kavramsal yapıyı ve araştırma desenlerini ortaya koymaktadır.

Bu çalışma literatüre dört temel katkı sunmayı amaçlamaktadır. İlk olarak, AYDM temelli çalışmaların teorik yapısını ve kavramsal ilişkilerini ortaya koyarak literatürdeki yapısal boşlukların belirlenmesi amaçlanmaktadır. İkinci olarak, literatürdeki tematik gelişimi ve araştırma eğilimlerini analiz ederek hangi alanların yoğunlaştığını ve hangi alanların sınırlı kaldığını gösterebilmektir. Üçüncü olarak, çalışmalarda kullanılan öncül, aracı, düzenleyici ve sonuç değişkenlerini sistematik biçimde sınıflandırarak modelin değişken mimarisine ilişkin kapsamlı bir çerçeve sunabilmektir. Son olarak, araştırmalarda kullanılan yöntemsel yaklaşımları ve analiz tekniklerini değerlendirerek literatürdeki metodolojik eğilimleri ortaya koyabilmektir. Bu yönleriyle çalışma, AYDM literatürünün daha sistematik, bütünleşik ve kümülatif bir şekilde gelişmesine katkı sağlamayı hedeflemektedir.

Yöntem

Bu çalışmada gerçekleştirilen sistematik literatür taramasında Paul ve Rosado-Serrano (2019) tarafından ortaya konan Theory-Context-Characteristic-Methodology (TCCM) çerçevesi uygulanmış ve yine Paul vd. (2021) tarafından ortaya konan SPAR-4-SLR protokolü ne uygun olarak Scopus veri tabanında yer alan literatürdeki ilgili makaleler araştırmaya dahil edilmiştir. Scopus veri tabanında "goal directed behavior"/"hospitality"/"tourism"/"travel"/"lodging"/"assembly event management"/"restaurant"/"restaurant managed service"/"recreation" anahtar kelimeleri kullanılarak ilgili literatüre ilişkin arama gerçekleştirilmiştir. Ardından, çalışma konusuna uygun olarak arama seçim kriterleri; subject area: "Social Sciences", "Business, Management and Accounting", "Psychology", "Environmental Science", "Neuroscience", "Multidisciplinary", "Arts and Humanities", "Economics, Econometrics and Finance", "Health Professions" and "Decision Sciences" şeklinde limitlendirilmiştir. Ayrıca, document type: "Note", "Letter" ve "Erratum" excluded yapılmıştır. Son olarak language: "English" olarak limitlendirilmiştir.

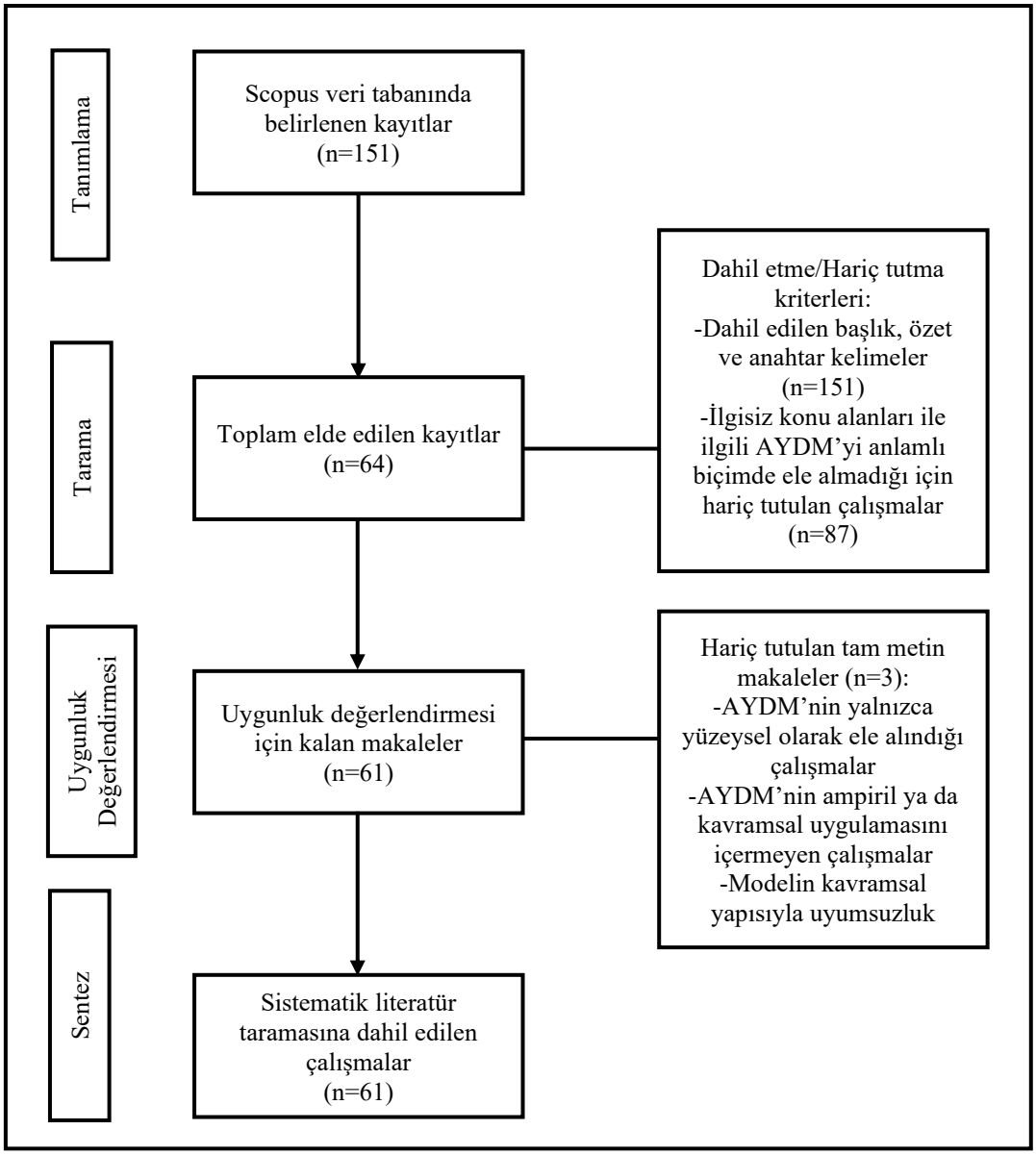
Bu kriterlere göre gerçekleştirilen arama neticesinde konu ile ilgili 151 makale elde edilmiştir. Ardından makaleler yazar tarafından ön incelemeye tabi tutularak bazı makaleler çıkarılmış ve makale sayısı 64'e indirgenmiştir. Ardından yazar makaleleri tekrar dikkatli bir şekilde inceledikten sonra makalede goal-directed behavior kavramı geçmesine rağmen AYDM ile ilişkili olmadığını tespit ettiği 3 makaleyi daha eleyerek kalan 61 makale ile SLR sürecine devam etmiştir.

Sonraki Analizlere Yönelik Dahil Etme Kriterleri

PRISMA akış diyagramına (Moher vd., 2009) göre (Şekil 1) ilk taramada Scopus veri tabanından toplam 151 kayıt belirlenmiştir. Başlık, özet ve anahtar kelime düzeyinde yapılan ilk tarama sonucunda 87 çalışma dışlanmış, böylece 64 çalışma detaylı inceleme için elde edilmiştir. Bu aşamada dışlanan çalışmalar, başlangıçtaki kayıtların yaklaşık %57,6'sını; kalan çalışmalar ise %42,4'ünü oluşturmaktadır.

Uygunluk değerlendirmesi aşamasında, tam metin incelemesi yapılan 64 çalışmadan 3'ü dışlanmıştır. Bu, tam metin incelemesine alınan çalışmaların yaklaşık %4,7'sine karşılık gelmektedir. Bu aşama sonunda 61 çalışma SLR kapsamına dahil edilmiştir. Dahil edilen çalışmalar, tam metin incelemesine alınan 64 çalışmanın %95,3'ünü, başlangıçta belirlenen 151 kaydın ise yaklaşık %40,4'ünü oluşturmaktadır.

Genel olarak, başlangıçtaki 151 kaydın 90'ı (%59,6) dışlanmış, 61'i (%40,4) nihai sistematik literatür incelemesine dahil edilmiştir. Bu sonuç, çalışma kapsamına yalnızca MGB ile doğrudan ilişkili, ampirik ya da kavramsal olarak modeli anlamlı biçimde ele alan yayınların dahil edildiğini göstermektedir.

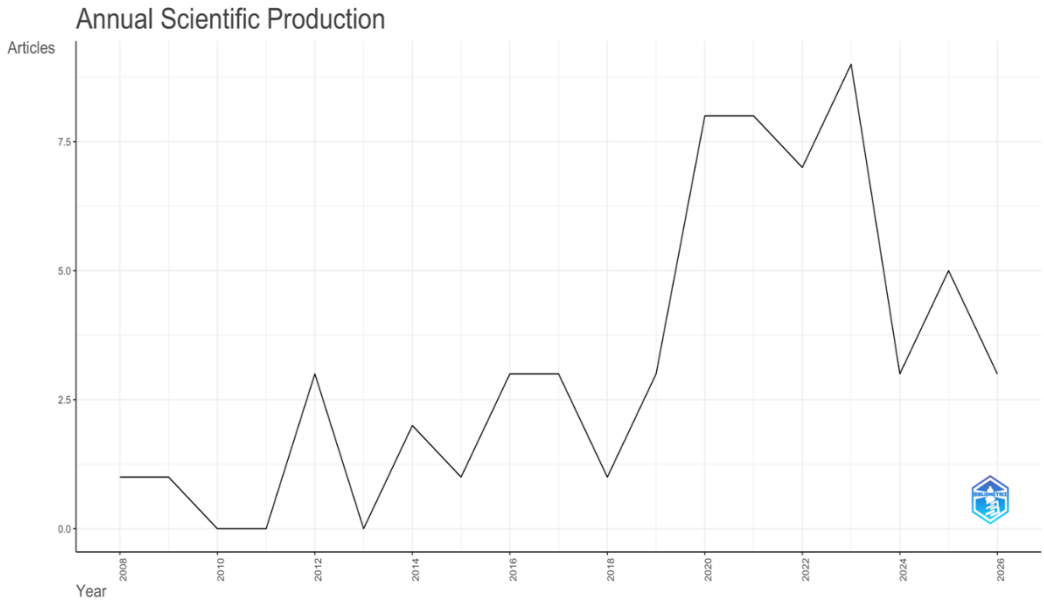

**Uyarlanmış PRISMA akış diyagramı (Jada & Mayayise, 2023; Moher vd., 2009).*

Şekil 1: PRISMA Akış Diyagramı

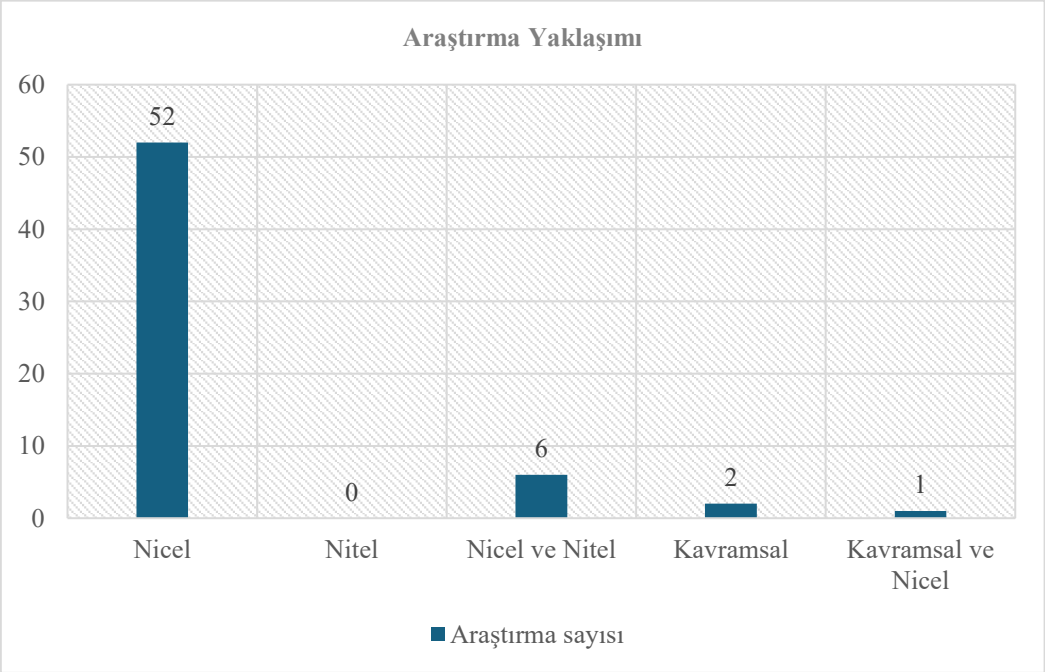
Sentez ve Bulgular

Şekil 2'den, neredeyse yaklaşık son 20 yılda (2008-2026) AYDM kapsamında üretilen yayın sayısı görülmektedir. Yıllık bilimsel yayın sayısı 2019 yılına kadar nispeten düşük ve dalgalı seyir izlemiş, sonrasında 2020 yılından itibaren keskin bir artış göstermiştir. Bu artış, akademik ilginin arttığını ve araştırma alanının olgunlaştığını göstermektedir. 2023 yılı dolaylarında yayın sayısının zirveye ulaştığı gözlemlenmektedir. Bununla birlikte, son yıllarda belirgin bir düşüş olduğu görülmektedir.

Şekil 2: Yayın Trendi (Zamana Göre Yayınların Dağılımı)

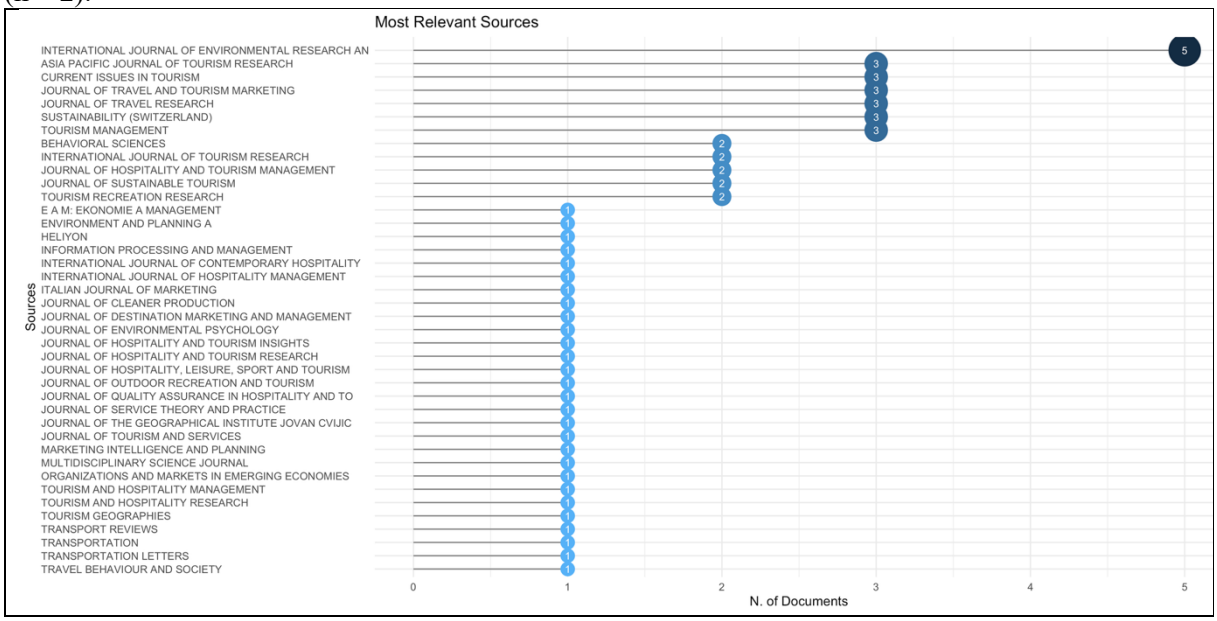
Şekil 3'teki bulgulardan toplam çalışmaların büyük çoğunluğunun nicel araştırma tasarımına sahip olduğu (n=52) anlaşılmaktadır. Buna karşılık, karma yöntem kullanan çalışmalar sınırlı düzeydedir (n=6). Kavramsal çalışmalar da yine oldukça düşük sayıda(n=2) olup, kavramsal ve nicel yaklaşımı kullanan yalnızca bir çalışmaya rastlanmıştır (n=1). İncelenen örneklemde salt nitel araştırma tasarımına sahip herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır (n=0).

Şekil 3: Araştırma Yaklaşımı

İncelenen çalışmaların dergi bazlı dağılımları, yayınların belirli dergilerde sınırlı düzeyde yoğunlaşmakla birlikte genel olarak dağınık bir yapı sergilediğini ortaya koymaktadır (Şekil 4 ve Tablo 1). En fazla yayının yer aldığı dergi *International Journal of Environmental Research and Public Health*

(n = 5) olup, bunu her biri üçer çalışma içeren *Asia Pacific Journal of Tourism Research*, *Current Issues in Tourism*, *Journal of Travel and Tourism Marketing*, *Journal of Travel Research, Sustainability (Switzerland)* ve *Tourism Management* izlemektedir (n = 3). Bunun yanında, *Behavioral Sciences*, *International Journal of Tourism Research*, *Journal of Hospitality and Tourism Management*, *Journal of Sustainable Tourism* ve *Tourism Recreation Research* gibi dergilerde ikişer çalışma yer almaktadır (n = 2).

Şekil 4: AYDM Araştırmalarının Yayımlandığı Dergiler

Genel olarak dağılımlar incelendiğinde, AYDM temelli çalışmaların belirli bir disipline özgü kalmadığını, ancak buna rağmen yayınların büyük ölçüde turizm ve sürdürülebilirlik ekseninde yoğunlaştığını, diğer alanlarda ise daha sınırlı ve dağınık bir temsil sergilediğini ortaya koymaktadır.

Tablo 1: AYDM Araştırmalarının Yayımlandığı Dergiler

Dergiler	**Yayın Sayısı**	**Kaynakçalar**
International Journal of Environmental Research and Public Health	5	Kim & Ha (2023), Qiao vd. (2021), Ruan vd. (2021), Wang vd. (2021), Wang vd. (2020)
Asia Pacific Journal of Tourism Research	3	Kim vd. (2012), Meng & Han (2016), Shu vd. (2023)
Current Issues in Toursim	3	Lee vd. (2017), Qu vd. (2019), Rather vd. (2026)
Journal of Travel and Tourism Marketing	3	Kim & Preis (2016), Song vd. (2017), Zhang vd. (2021)
Journal of Travel Research	3	Chiu & Cho (2022), Lee vd. (2018), Ruiz-Moreno vd. (2026)
Sustainability (Switzerland)	3	Bui & Kiatkawsin (2020), Kim & Hall (2019), Platania vd. (2021)
Tourism Management	3	Lee vd. (2012), Meng & Choi (2016), Song vd. (2014)
Behavioral Sciences	2	Cheng vd. (2023), Zeng vd. (2024)
International Journal of Tourism Research	2	Kim vd. (2021), Yang vd. (2024)

Journal of Hospitality and Tourism Management	2	Kim vd. (2020), Song vd. (2023)
Journal of Sustainable Tourism	2	Han (2021), Kim vd. (2025)
Tourism Recreation Research	2	Das & Kumar (2021), Vishwakarma vd. (2020)
E A M: Ekonomie A Management	1	Paudel vd. (2022)
Environment and Planning A	1	Dijst vd. (2008)
Heliyon	1	Jee-Hoon & Hye-Ji (2023)
Information Processing and Management	1	Yi vd. (2020)
International Journal of Contemporary Hospitality Management	1	Meng vd. (2022)
International Journal of Hospitality Management	1	Han & Ryu (2012)
Italian Journal of Marketing	1	Veglio & Bartaloni (2025)
Journal of Cleaner Production	1	Chen vd. (2023)
Journal of Destination Marketing and Management	1	Lee vd. (2020)
Journal of Environmental Psychology	1	Passafaro vd. (2014)
Journal of Hospitality and Tourism Insights	1	Carvalho (2025)
Journal of Hospitality and Tourism Research	1	Huseynov vd. (2020)
Journal of Hospitality, Leisure, Sport and Tourism Education	1	Han & Yoon (2015)
Journal of Outdoor Recreation and Tourism	1	Park vd. (2017)
Journal of Quality Assurance in Hospitality and Tourism	1	Beşer & Büyükbeşe (2024)
Journal of Service Theory and Practice	1	Schuster & Parkinson (2022)
Journal of The Geographical Institute Jovan Cvijic Sasa	1	Ahmed vd. (2025)
Journal of Tourism and Services	1	Nam (2023)
Marketing Intelligence and Planning	1	Cho vd. (2022)
Multidisciplinary Science Journal	1	Huyen vd. (2026)
Organizations and Markets in Emerging Economies	1	Andruliene & Urbonavičius (2023)
Tourism and Hospitality Management	1	Pratiwi & Novani (2022)
Tourism and Hospitality Research	1	Levitt vd. (2019)
Tourism Geographies	1	Lee vd. (2023)
Transport Reviews	1	De Vos vd. (2022)
Transportation	1	Tillema vd. (2009)
Transportation Letters	1	Kang vd. (2025)
Travel Behaviour and Society	1	De Vos vd. (2020)

Teorik Yaklaşımlar

Ajzen'e (1991) göre, yerleşik sosyo-psikolojik teorilerin belirli bir durumda yeni yapıların entegrasyonuyla her zaman değiştirilmesi gerekmektedir. Dolayısıyla incelenen çalışmaların teorik yapısı değerlendirildiğinde, AYDM'nin çoğunlukla tek başına değil, diğer teorik çerçevelerle entegre edilerek kullanıldığı görülmektedir. Ancak bu entegrasyonların frekans dağılımı oldukça düşüktür (Tablo 2).

Tablo 2: İncelenen Çalışmalarda AYDM ile Birlikte Kullanılan Diğer Teoriler

Teori	**n**	**Kaynakçalar**
AIDA Modeli	2	Lee vd. (2018), Yang vd. (2024)
Norm Aktivasyon Teorisi	2	Han (2021), Meng vd. (2022)
Planlı Davranış Teorisi	2	Han (2021), Meng vd. (2022)
Akılcı Eylem Teorisi	2	De Vos vd. (2022), Han (2021)
Değer-İnanç-Norm Teorisi	2	Han (2021), Meng vd. (2022)
AIEDA Modeli	1	Carvalho vd. (2025)
Davranışsal Gerekçelendirme Teorisi	1	Meng vd. (2022)
Cashback Usage Restriction Exemption (CURE) Modeli	1	Vishwakarma vd. (2020)
Bilişsel Uyumsuzluk Teorisi	1	Nam (2023)
Yorumlama Düzeyi Teorisi	1	Schuster & Parkinson (2022)
Geleneksel Model	1	Dijst vd. (2008)
Yeni Ekolojik Paradigma (NEP: New Ecological Paradigm)	1	Paudel vd. (2022)
Normatif Sosyal Etki	1	Zhang vd. (2021)
Öz-Düzenleme Teorisi	1	Platania vd. (2021)
Uyaran–Organizma–Tepki (SOR: Stimulus-Organism-Response) Teorisi	1	Kim & Ha (2023)
Bilişsel Uyumsuzluk Teorisi	1	De Vos vd. (2022)
Düşlemsel Gerçekleştirme Teorisi	1	Zhang vd. (2021)
Kişilerarası Davranış Teorisi	1	De Vos vd. (2022)
Tekrar Satın Alma Karar Verme Teorisi	1	Han & Ryu (2012)
Teknoloji-Organizasyon-Çevre (TOE: Technology–Organization–Environment) Çerçevesi	1	Başer & Büyükbeşe (2024)
Ulaşım Türü Seçim Döngüsü	1	De Vos vd. (2022)

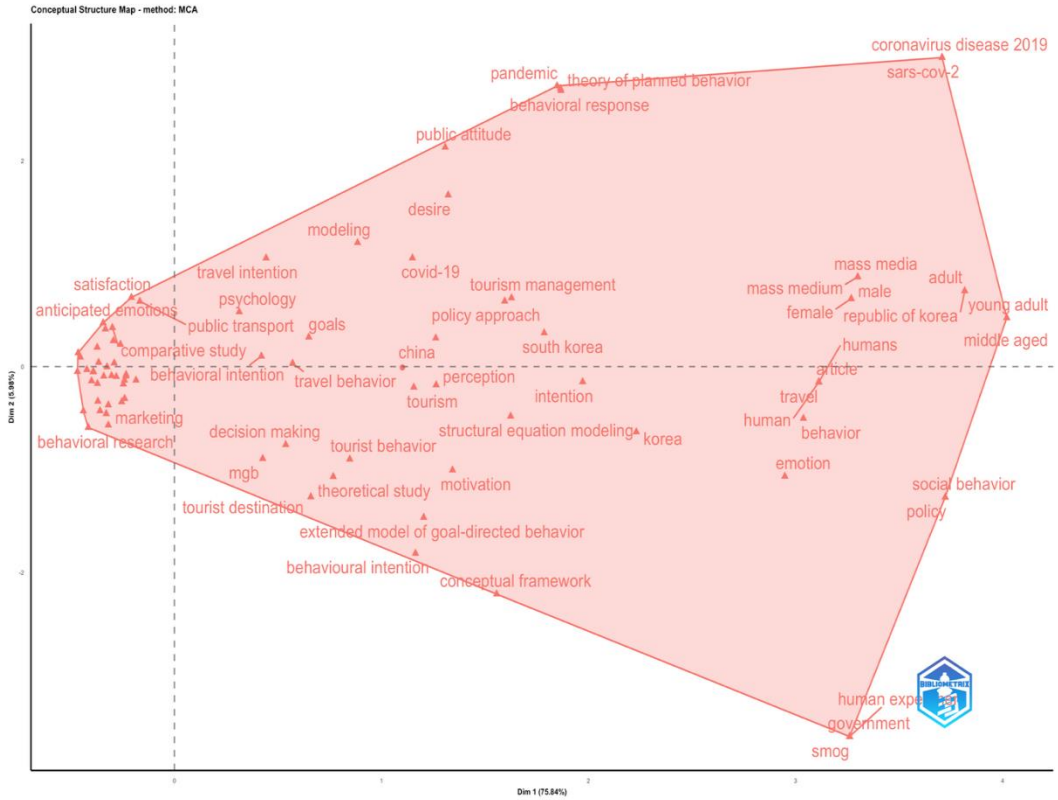
Tablo 2'den AYDM temelli çalışmalarda birlikte kullanılan teorilerin analizi, literatürde yüksek düzeyde parçalı ve teorik yakınsamadan uzak bir entegrasyon yapısının bulunduğu anlaşılmaktadır. Yalnızca sınırlı sayıda teorinin birden fazla çalışmada tekrarlandığı görülmektedir; örneğin *Planlı Davranış Teorisi* (n = 2), *Akılcı Eylem Teorisi* (n = 2), *Norm Aktivasyon Teorisi* (n = 2), *Değer-İnanç-Norm Teorisi* (n = 2) ve *AIDA modeli* (n = 2). Buna karşılık, *Uyarıcı–Organizma–Tepki modeli* (n = 1), *Bilişsel Uyumsuzluk Teorisi* (n = 1), *Yorumlama Düzeyi Teorisi* (n = 1) ve *Teknoloji-Organizasyon-Çevre çerçevesi* (n = 1) gibi teorilerin büyük çoğunluğu yalnızca tekil çalışmalarda kullanılmıştır. Bu dağılım, baskın bir teorik entegrasyon çerçevesinin bulunmadığını ortaya koymakta ve AYDM'nin standart bir teorik yaklaşım çerçevesinde genişletilmekten ziyade, büyük ölçüde bağlama özgü ve duruma bağlı biçimde geliştirildiğini göstermektedir.

AYDM Araştırmalarının Kavramsal Yapısı

Amaca Yönelik Davranış Modeli temelli çalışmaların kavramsal yapısı, R Studio Bibliometrix paketi (Aria & Cuccurullo, 2017) kullanılarak, kategorik değişkenler arasındaki ilişkilerin incelemesini

sağlayan çok değişkenli bir istatistik yöntem olan, çoklu yazışım analizi (MCA) (Greenacre, 2017) ile elde edilen faktöriyel harita üzerinden değerlendirildiğinde, literatürdeki kavramların belirli kümeler etrafında toplandığı görülmektedir (Şekil 5).

Şekil 5'te yer alan faktöriyel harita, AYDM temelli araştırmalarda kavramsal yapının belirli eksenler etrafında yoğunlaştığını göstermektedir. Özellikle kavramların önemli bir kısmının (yaklaşık %60–70'inin) haritanın merkezine yakın bölgede kümelendiği ve bu kümenin başlıca decision making, behavioral intention, tourism ve travel behavior gibi temel değişkenlerden oluştuğu görülmektedir. Bu durum, literatürde yüksek düzeyde kavramsal yakınsama (conceptual convergence) olduğunu göstermektedir. Buna karşılık, daha sınırlı sayıda kavramın (yaklaşık %30–40) eksenlerin uç noktalarına doğru konumlandığı ve bu kavramların COVID-19, policy, mass media, social behavior ve environmental issues gibi bağlama özgü temaları içerdiği gözlemlenmektedir. Bu kavramların merkezden uzak konumlanması, ana kavramsal yapı ile düşük ortak görünüm (low co-occurrence) ve zayıf entegrasyon düzeyine işaret etmektedir. Ayrıca, kavramların özellikle Dim 1 ekseni boyunca daha geniş bir yayılım göstermesi, literatürdeki temel ayrışmanın büyük ölçüde bu eksen üzerinden gerçekleştiğini; buna karşılık Dim 2 eksenindeki dağılımın daha sınırlı kalması, ikincil tematik farklılaşmanın daha düşük düzeyde olduğunu göstermektedir.

Şekil 5: Faktöriyel Harita

Bağlam

Ülkeler

Tablo 3 incelendiğinde, AYDM temelli araştırmaların özellikle 2016 yılı sonrasında belirgin bir artış gösterdiğini ortaya koymaktadır. Toplam 61 çalışmanın büyük bir kısmı 2020 ve sonrasında yayımlanmış olup, bu durum alanın son yıllarda ivme kazandığını göstermektedir. Coğrafi dağılım incelendiğinde, çalışmaların önemli bir bölümünün Asya ülkelerinde yoğunlaştığı görülmektedir;

özellikle Çin ve Güney Kore kaynaklı çalışmalar dikkat çekici bir ağırlığa sahiptir. Buna karşılık, ABD, İtalya, Hindistan ve diğer ülkeler daha sınırlı sayıda katkı sunmaktadır.

Dergi dağılımı açısından ise çalışmaların ağırlıklı olarak turizm, konaklama ve sürdürülebilirlik odaklı dergilerde yayımlandığı, bununla birlikte ulaşım ve davranış bilimleri gibi farklı alanlarda da tekil katkıların bulunduğu tespit edilmiştir. Genel olarak bu bulgular, AYDM temelli literatürün hem zamansal olarak büyüyen hem de coğrafi ve disipliner açıdan belirli bölgelerde yoğunlaşan bir yapı sergilediğini göstermektedir.

Tablo 3: İncelenen Makalelere İlişkin Kayıtlar

#	Yazar(lar)	Yıl	Dergi	Ülke
1	Meng & Han	2016	Asia Pacific Journal of Tourism Research	Çin
2	Shu vd.	2023	Asia Pacific Journal of Tourism Research	Çin
3	Kim vd.	2012	Asia Pacific Journal of Tourism Research	Kore
4	Chen vd.	2023	Behavioral Sciences	Çin
5	Zeng vd.	2024	Behavioral Sciences	Çin
6	Rather vd.	2026	Current Issues in Tourism	Hindistan
7	Qu vd.	2019	Current Issues in Tourism	Çin
8	Lee vd.	2017	Current Issues in Tourism	Kore
9	Paudel vd.	2022	E A M: Ekonomie A Management	Nepal
10	Dijst vd.	2008	Environment and Planning A	Hollanda
11	Jee-Hoon & Hye-Ji	2023	Heliyon	Kore
12	Yi vd.	2020	Information Processing and Management	Kore
13	Meng vd.	2022	International Journal of Contemporary Hospitality Management	Küresel
14	Wang vd.	2021	International Journal of Environmental Research and Public Health	Kore
15	Wang vd.	2020	International Journal of Environmental Research and Public Health	Kore
16	Ruan vd.	2021	International Journal of Environmental Research and Public Health	Çin
17	Qiao vd.	2021	International Journal of Environmental Research and Public Health	Kore
18	Kim & Ha	2023	International Journal of Environmental Research and Public Health	Kore
19	Han & Ryu	2012	International Journal of Hospitality Management	ABD
20	Kim vd.	2021	International Journal of Toursim Research	Çin
21	Yang vd.	2024	International Journal of Toursim Research	Çin
22	Veglio & Bartaloni	2025	Italian Journal of Marketing	İtalya
23	Chen vd.	2023	Journal of Cleaner Production	Çin
24	Lee vd.	2020	Journal of Destination Marketing & Management	Kore
25	Passafaro vd.	2014	Journal of Environmental Psychology	İtalya
26	Huseynov vd.	2020	Journal of Hospitality & Tourism Research	Avrupa (Örn.: Portekiz, Fransa, İtalya, Almanya, Polonya,

				Hollanda, Birleşik Krallık)
27	Carvalho vd.	2025	Journal of Hospitality and Tourism Insights	Birleşik Krallık
28	Song vd.	2023	Journal of Hospitality and Tourism Managemen	Çin
29	Kim vd.	2020	Journal of Hospitality and Tourism Management	Hong Kong
30	Han & Yoon	2015	Journal of Hospitality, Leisure, Sport & Tourism Education	Kore
31	Park vd.	2017	Journal of Outdoor Recreation and Tourism	ABD
32	Başer & Büyükbeşe	2024	Journal of Quality Assurance in Hospitality & Tourism	Türkiye
33	Schuster & Parkinson	2022	Journal of Service Theory and Practice	Avustralya
34	Kim vd.	2025	Journal of Sustainable Tourism	ABD
35	Han	2021	Journal of Sustainable Tourism	Küresel
36	Ahmed vd.	2025	Journal of The Geographical Institute Jovan Cvijic Sasa	Bangladeş
37	Nam	2023	Journal of Tourism and Services	Kore
38	Song vd.	2017	Journal of Travel & Tourism Marketing	Çin
39	Kim & Preis	2016	Journal of Travel & Tourism Marketing	Kore
40	Zhang vd.	2021	Journal of Travel & Tourism Marketing	Çin
41	Ruiz-Moreno vd.	2026	Journal of Travel Research	Batı & Doğu Avrupa (Birleşik Krallık, Macaristan, Hollanda, Polonya, Romanya, Fransa)
42	Chiu & Cho	2022	Journal of Travel Research	Küresel
43	Lee vd.	2018	Journal of Travel Research	Çin
44	Cho vd.	2022	Marketing Intelligene & Planning	Küresel
45	Huyen vd.	2026	Multidisciplinary Science Journal	Viyetnam
46	Andruliene & Urbonavičius	2023	Organizations and Markets in Emerging Economies	Litvanya
47	Kim & Hall	2019	Sustainability	Kore
48	Bui & Kiatkawsin	2020	Sustainability	Viyetnam
49	Platania vd.	2021	Sustainability	İtalya
50	Levitt vd.	2019	Tourism and Hospitality Research	ABD
51	Lee vd.	2023	Tourism Geographies	Kore
52	Song vd.	2014	Tourism Management	Kore
53	Lee vd.	2012	Tourism Management	Kore
54	Meng & Choi	2016	Tourism Management	Kore
55	Vishwakarma vd.	2020	Tourism Recreation Research	Hindistan
56	Das & Kumar	2021	Tourism Recreation Research	Hindistan

57	Pratiwi & Novani	2022	Toursim and Hospitality Management	Endonezya
58	De Vos vd.	2022	Transport Reviews	Birleşik Krallık
59	Tillema vd.	2009	Transportation	Hollanda
60	Kang vd.	2025	Transportation Letters	Kore
61	De Vos vd.	2020	Travel Behaviour and Society	Kanada

Ülkelere göre yayın dağılımı incelendiğinde (Tablo 4), AYDM temelli çalışmaların belirli ülkelerde yoğunlaştığı görülmektedir. En yüksek katkı Güney Kore'ye ait olup 57 yayın ile toplamın yaklaşık %35'ini oluşturmaktadır. Bunu Çin (n = 21; %12.9) ve ABD (n = 17; %10.4) takip etmektedir. Orta düzey katkı sağlayan ülkeler arasında Portekiz (n = 9; %5.5) ve Birleşik Krallık (n = 9; %4.3) yer alırken, İtalya (n = 7; %2.5) ve Avustralya (n = 4; %2.5) daha sınırlı ancak dikkat çekici katkılar sunmaktadır. Bununla birlikte, İsveç (n = 4; %1.8), Hollanda (n = 3; %1.8) ve Singapur (n = 3; %1.2) gibi ülkeler düşük-orta düzeyde temsil edilirken; Kanada, Finlandiya, Hindistan, Kuveyt, Litvanya, Malezya, Yeni Zelanda, Güney Afrika ve Türkiye gibi ülkelerin her biri yalnızca iki yayın (%1.2) ile temsil edilmektedir. Ayrıca Bangladeş, Mısır, Estonya, Endonezya, Pakistan, Suudi Arabistan, İspanya, Tayland ve BAE gibi ülkelerin ise yalnızca birer yayın (%0.6) ile literatürde yer aldığı görülmektedir. Ülkeler tanımlanırken, katılımcıların veya katılımcıların ülkelerinin bilinmediği durumlarda ilk yazarın lokasyonu göz önünde bulundurulmuştur (Hassan et al., 2022).

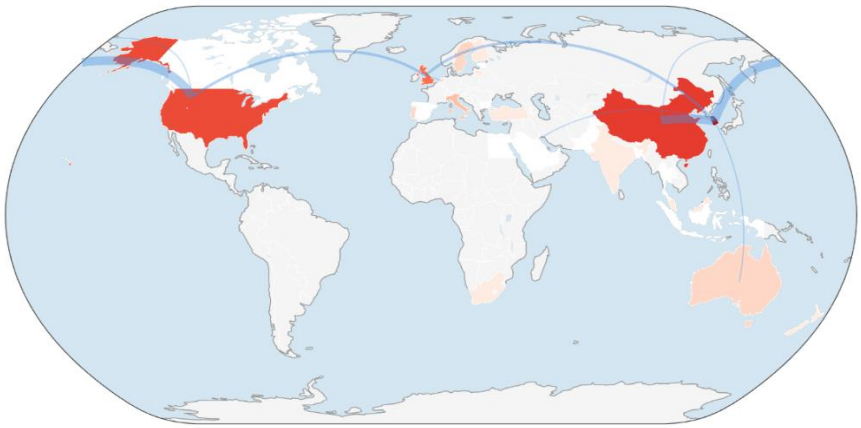
Tablo 4: Ülkelere Göre Yayın Sayısı

Ülke	**n**	**%**	**Ülke**	**n**	**%**
Güney Kore	57	35	Litvanya	2	1.2
Çin	21	12.9	Malezya	2	1.2
ABD	17	10.4	Yeni Zealanda	2	1.2
Portekiz	9	5.5	Güney Afrika	2	1.2
Birleşik Krallık	9	4.3	Türkiye	2	1.2
İtalya	7	2.5	Bangladeş	1	.6
Avustralya	4	2.5	Mısır	1	.6
İsveç	4	1.8	Estonya	1	.6
Hollanda	3	1.8	Endonezya	1	.6
Singapur	3	1.2	Pakistan	1	.6
Bulgaristan	2	1.2	Suudi Arabistan	1	.6
Kanada	2	1.2	İspanya	1	.6
Finlandiya	2	1.2	Tayland	1	.6
Hindistan	2	1.2	BAE	1	.6
Kuveyt	2	1.2			

Tablo 4'teki dağılım, AYDM temelli literatürün coğrafi açıdan yüksek düzeyde yoğunlaşmış (high concentration) bir yapı sergilediğini ve özellikle Güney Kore başta olmak üzere Doğu Asya ülkelerinde kümelendiğini göstermektedir. Buna karşılık, çok sayıda ülkenin düşük frekanslarla temsil edilmesi, literatürde geniş fakat sığ (broad but shallow) bir küresel yayılım olduğunu ortaya koymaktadır.

Ülkeler arası iş birlikleri incelendiğinde (Şekil 6), AYDM temelli çalışmaların sınırlı sayıda ülke arasında yoğunlaştığı ve genel olarak düşük frekanslı bir iş birliği yapısı sergilediği görülmektedir. En güçlü iş birliği ağları Güney Kore merkezli olup, Güney Kore–Çin (örn. Meng & Han, 2016; Paudel vd., 2022) (n = 8) ve Güney Kore–ABD (örn. Lee vd., 2018; Meng vd., 2022) (n = 8) arasındaki ortaklıklar en yüksek frekansa sahiptir. Bunu daha düşük düzeyde Güney Kore–Birleşik Krallık (örn.

Kim vd., 2025) (n = 3) ve ABD–Birleşik Krallık (Platania vd., 2021) (n = 3) iş birlikleri takip etmektedir. Bunun dışında kalan ülke eşleşmelerinin tamamının frekansı 3'ün altındadır.

Şekil 6: Ülkelerarası İş Birliği

Şekil 6'daki dağılım, AYDM literatüründe uluslararası iş birliklerinin sınırlı sayıda güçlü bağ etrafında kümelendiğini (clustered collaboration structure) ve geniş ölçekli, yoğun bir küresel iş birliği ağının henüz oluşmadığını göstermektedir. Ayrıca iş birliklerinin büyük ölçüde belirli ülkeler (özellikle Güney Kore) etrafında yoğunlaşması, literatürde merkez-periferi (core–periphery) tipi bir ağ yapısına işaret etmektedir.

Özellikler

Tablo 5'te, incelenen çalışmaların genel özellikleri değerlendirildiğinde, 61 dokümandan oluşan veri setinin 2008–2026 yılları arasını kapsadığı görülmektedir. Yıllık büyüme oranının %6,29 olması, AYDM temelli literatürün zaman içerisinde istikrarlı bir artış eğilimi sergilediğini göstermektedir. Dokümanların ortalama yaşı 5,77 yıl olup, bu durum literatürün görece güncel ve dinamik bir yapıya sahip olduğunu ortaya koymaktadır. Ayrıca, doküman başına ortalama atıf sayısının 56,36 olması, çalışmaların literatürde yüksek görünürlük ve etki düzeyine sahip olduğunu göstermektedir.

Tablo 5: İncelenen Çalışmaların Genel Özellikleri

Açıklama	**Sonuçlar**
Zaman Aralığı	2008:2026
Dokümanlar	61
Yıllık Büyüme Oranı %	6,29
Documanların Ortalama Yaşı	5,77
Doküman Başına Ortalama Atıf Sayısı	56,36
Yazarlar	154
Tek Yazarlı Dokümanların Yazarları	2
Yazarlar Arası İş Birliği	
Tek Yazarlı Dokümanlar	2
Doküman Başına Ortalama Ortak Yazar Sayısı	3,23
Uluslararası Ortak Yazarlık Oranı (%)	54,1

Yazar yapısı incelendiğinde, toplam 154 yazarın katkı sunduğu, ancak yalnızca 2 çalışmanın (Han, 2021; Nam, 2023) tek yazarlı olduğu tespit edilmiştir. Bu durum, alanın büyük ölçüde çok yazarlı çalışma yapısına dayandığını göstermektedir. Nitekim belge başına düşen ortalama yazar sayısının 3,23 olması da bu bulguyu desteklemektedir. Bununla birlikte, uluslararası ortak yazarlık oranının %54,1

olması, çalışmaların yarısından fazlasının uluslararası iş birliği ile gerçekleştirildiğini ortaya koymaktadır. Genel olarak bu göstergeler, AYDM temelli araştırmaların hem iş birliğine dayalı hem de uluslararası etkileşime açık bir bilimsel üretim yapısına sahip olduğunu göstermektedir.

Araştırma Temalarına İlişkin Betimleyici Analiz

Anahtar kelime ve başlık/özet içeriklerine dayalı oluşturulan, literatürde öne çıkan kavramsal yoğunlaşmaları göstermekte olan kelime bulutundan (Şekil 7), Model of Goal-Directed Behavior temelli çalışmalarda en yüksek frekansa sahip kavramların "decision making" (örn. Han & Ryu, 2012; Jee-Hoon & Hye-Ji, 2023; Lee vd., 2020; Lee vd., 2018; Lee vd., 2017; Park vd., 2017; Meng & Han, 2016; Wang vd., 2020), "tourism" (örn. Shu vd., 2023; Yi vd., 2020), "tourist behavior" (örn. Kim vd., 2021; Ruan vd., 2021; Wang vd., 2020; Wang vd., 2021) ve "travel behavior" (örn. Andruliene & Urbonavičius, 2023; Başer & Büyükbeşe, 2024; Kim vd., 2021; Lee vd., 2018; Yang vd., 2021) olduğu anlaşılmaktadır. Bu kavramlar, literatürün ağırlıklı olarak turizm bağlamında karar verme süreçleri ve davranışsal çıktılar üzerine odaklandığını göstermektedir. Buna ek olarak, "intention" (örn. Pratiwi & Novani, 2022), "behavioral intention" (örn. Chiu & Cho, 2022) ve "travel intention" (örn. Das & Kumar, 2021) gibi kavramların da yüksek görünürlüğe sahip olması, çalışmaların önemli ölçüde niyet temelli açıklamalara dayandığını desteklemektedir.

Orta düzeyde temsil edilen kavramlar arasında "perception" (örn. Meng & Han, 2016; Rather vd., 2026; Yi vd., 2020; Zeng vd., 2024), "decision-making process" "tourist destination" (örn. Huseynov vd., 2020; Kim vd., 2021) , "tourism market" (Carvalho vd., 2025) ve "South Korea" (örn. Kim & Hall, 2019; Qiao vd., 2021) gibi ifadeler yer almakta olup, hem algısal süreçlerin hem de coğrafi bağlamların literatürde belirli bir yer tuttuğunu göstermektedir. Daha düşük frekanslı ancak dikkat çekici kavramlar arasında "Covid-19" (örn. Jee-Hoon & Hye-Ji, 2023; Wang vd., 2021), "sustainable development" (Han, 2021), "psychology" (örn. Qu vd., 2019), "humans" (örn. Carvalho vd., 2025; Kim vd., 2025) ve "female" (örn. Kim vd., 2012) gibi ifadeler bulunmaktadır. Bu kavramlar, literatürde belirli dönemsel (ör. pandemi) (örn. Chen vd., 2023; Kim & Ha, 2023; Pratiwi & Novani, 2022) ve tematik (ör. sürdürülebilirlik, demografik değişkenler) (Örn. Han, 2021; Kim vd., 2025; Kim vd., 2012; Ruiz-Moreno vd., 2026) odakların da yer aldığını göstermektedir.

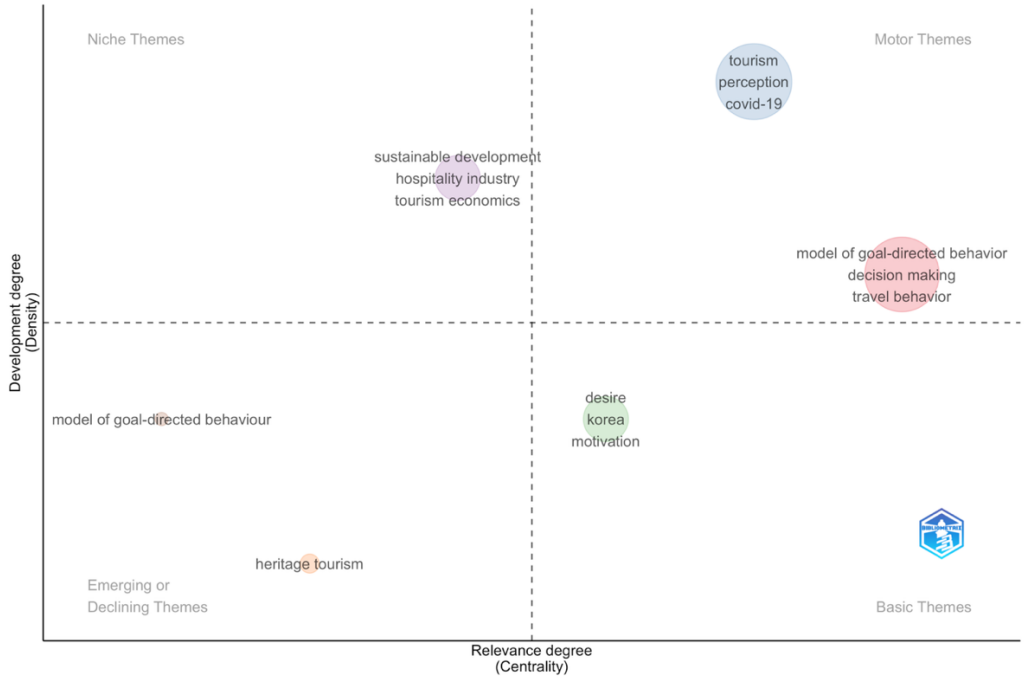

Şekil 7: Kelime Bulutu

Kelime bulutuna ilişkin bulgular genel olarak, AYDM temelli çalışmaların kavramsal olarak büyük ölçüde turizm, karar verme ve davranışsal niyet ekseninde yoğunlaştığını, buna karşılık diğer tematik alanların daha sınırlı ve ikincil düzeyde temsil edildiğini ortaya koymaktadır.

Araştırma Temaları ve Tematik Değerlendirme

Tematik harita bulguları (Şekil 8), AYDM temelli literatürde kavramların merkezilik (centrality) ve yoğunluk (density) değerlerine göre dört farklı tematik bölgeye ayrıldığını göstermektedir. Harita üzerinde toplam dört ana kümenin belirgin şekilde ayrıştığı ve bu kümelerin eksenler boyunca farklı konumlandığı gözlemlenmektedir.

Şekil 8: Tematik Harita

Yüksek merkezilik–yüksek yoğunluk (motor temalar) bölgesinde yer alan tourism, perception, covid-19 kavramlarının, diğer temalarla güçlü ilişkiler kurduğu ve kendi içlerinde yüksek yoğunluk sergilediği görülmektedir. Buna karşılık, yüksek merkezilik–düşük yoğunluk (temel temalar) bölgesinde konumlanan model of goal-directed behavior, decision making, travel behavior kavramlarının literatürde merkezi bir konuma sahip olmakla birlikte daha düşük yoğunluk değerleri gösterdiği tespit edilmiştir.

Düşük merkezilik–yüksek yoğunluk (niş temalar) bölgesinde yer alan sustainable development, hospitality industry, tourism economics kavramları, kendi içinde yüksek yoğunluk sergilemesine rağmen genel literatürle sınırlı bağlantıya sahiptir. Öte yandan, düşük merkezilik–düşük yoğunluk (gelişen/gerileyen temalar) bölgesinde bulunan heritage tourism ve model of goal-directed behaviour kavramlarının hem merkezilik hem de yoğunluk açısından düşük değerler gösterdiği belirlenmiştir.

Genel dağılım incelendiğinde, temaların yaklaşık yarısının (≈%50) merkezilik ekseninin sağ tarafında (yüksek merkezilik) konumlandığı, diğer yarısının ise sol tarafta (düşük merkezilik) yer aldığı görülmektedir. Benzer şekilde, yoğunluk ekseni açısından da temaların dengeli bir şekilde üst ve alt bölgeler arasında dağıldığı gözlemlenmektedir. Bu durum, literatürde hem merkezi temalar etrafında yoğunlaşma hem de farklı gelişmişlik düzeylerine sahip alt tematik alanların varlığı olduğunu göstermektedir.

Öncül Değişkenler

Öncül değişkenler; bireysel faktörler, sosyal ve kişiler arası faktörler, duygular, işletmeyle ilgili faktörler, kültürel faktörler, başa çıkma faktörleri, caydırıcı faktörler, sezgisel faktörler ve diğerleri (Hassan vd., 2022) olmak üzere 9 başlık altında değerlendirilmiştir (Tablo 6).

Bireysel faktörler başlığı altında attitude (örn. Kim vd., 2012), attitude toward the behavior (örn. Chiu & Cho, 2022), desire (örn. Huyen vd., 2026), frequency of past behavior (örn., Bui & Kiatkawsin, 2020) gibi değişkenler yer almaktadır. Sosyal ve kişiler arası faktörler altında perceived behavioral control (örn. Vishwakarma vd., 2020) ve subjective norms (örn. Tillema vd., 2009) gibi değişkenlere yer verilmiştir. Negative anticipated emotions (örn. Song vd., 2017) ve positive anticipated emotions (örn. Cho vd., 2022) gibi değişkenler duygular başlığı altında gruplandırılmıştır. Firm size (örn. Başer & Büyükbeşe, 2024), tourism innovativeness (örn. Huseynov vd., 2020), switching costs (örn. Han & Ryu, 2012), CSR (örn. Han, 2021) vb. değişkenler ise işletmeyle ilgili faktörler başlığı altında sınıflandırılmıştır. COVID-19 risk perception (örn. Kim & Ha, 2023), FOMO (örn. Song vd., 2023), perceived risk (örn. Kim vd., 2020), perceived travel-related risk (örn. Rather vd., 2026) gibi faktörler caydırıcı faktörler olarak gruplandırılmıştır. Health consciousnes (örn. Zhang vd., 2021), environmental involvement (örn. Huseynov vd., 2020), travel engagement (örn. Rather vd., 2026) vb. faktörler başa çıkma faktörleri başlığına dahil edilmiştir. Concerns (örn. Qiao vd., 2021) ve avoidence (örn. Platania vd., 2021) gibi değişkenler sezgisel faktörler grubunda değerlendirilmiştir. Kültürel faktörler başlığı altında cultural worldview (örn. Lee vd., 2020; Lee vd., 2023) değişkeni bu grubu temsil etmektedir. Son olarak, external information search of authenticity (örn. Meng & Choi, 2016), moral norm (örn. Meng vd., 2022) gibi değişkenler ise diğerleri başlığı altında gruplandırılmıştır.

Tablo 6 incelendiğinde, AYDM temelli çalışmalarda kullanılan öncül değişkenler toplam 483 değişken üzerinden sınıflandırılmıştır. Bu değişkenlerin dağılımı incelendiğinde ise, en yüksek payın bireysel faktörlere ait olduğu görülmektedir (n = 163; %33.7). Bunu sırasıyla sosyal ve kişilerarası faktörler (n = 116; %24) ve duygular (n = 95; %19.7) takip etmektedir. Bu üç kategori birlikte değerlendirildiğinde, toplam değişkenlerin yaklaşık %77,4'ünü oluşturarak literatürde baskın bir konuma sahip oldukları görülmektedir. Buna karşılık, işletmeyle ilgili faktörler (n = 33; %6.8), caydırıcı faktörler (n = 25; %5.1) ve başa çıkma faktörleri (n = 23; %4.8) daha sınırlı düzeyde temsil edilmektedir. Daha düşük frekansa sahip kategoriler arasında diğerleri (n = 17; %3.5), sezgisel faktörler (n = 9; %1.9) ve özellikle oldukça düşük temsil oranına sahip kültürel faktörler (n = 2; %.4) yer almaktadır.

Tablo 6: AYDM Araştırmalarında Kullanılan Değişkenler

Değişkenler	**Değişken Sayısı (n)**	**%**
Öncül Değişkenler (n=483)		
Bireysel Faktörler	163	33.7
Sosyal ve Kişiler Arası Faktörler	116	24
Duygular	95	19.7
İşletmeyle İlgili Faktörler	33	6.8
Kültürel Faktörler	2	.4
Başa Çıkma Faktörleri	23	4.8
Caydırıcı Faktörler	25	5.1
Sezgisel Faktörler	9	1.9
Diğerleri	17	3.5
Aracı Değişkenler (n=72)		
Bireysel Faktörler	41	57
Sosyal ve Kişiler Arası Faktörler	11	15.2
Duygular	9	12.5
İşletmeyle İlgili Faktörler	3	4.1
Caydırıcı Faktörler	4	5.6
Başa Çıkma Faktörleri	2	2.8
Diğerleri	2	2.8
Düzenleyici Değişkenler (n=20)		

Bireysel Faktörler	5	25
Sosyal ve Kişiler Arası Faktörler	4	20
Duygular	1	5
İşletmeyle İlgili Faktörler	4	20
Kültürel Faktörler	1	5
Caydırıcı Faktörler	1	5
Başa Çıkma Faktörleri	2	10
Diğerleri	2	10
Bağımlı Değişkenler (n=69)		
Bireysel Faktörler	5	7.2
Niyetler	54	78.2
Davranışlar	8	11.6
Duygular	2	2.9

**Yüzdelik değerler, öncül, aracı, düzenleyici ve sonuç değişkeni kategorilerinin her biri için ayrı ayrı hesaplanmıştır.*

Bu dağılım, AYDM temelli çalışmaların öncül değişken seçiminde ağırlıklı olarak bireysel, sosyal ve duygusal belirleyicilere odaklandığını, buna karşılık kültürel ve sezgisel boyutların oldukça sınırlı düzeyde ele alındığını göstermektedir.

Aracı Değişkenler

İncelenen AYDM temelli çalışmalarda kullanılan aracı değişkenler toplam 72 değişken üzerinden sınıflandırılmıştır (Tablo 6). Dağılım incelendiğinde, en yüksek payın bireysel faktörlere ait olduğu görülmektedir (n = 41; %57). Bu kategori, toplam aracı değişkenlerin yarısından fazlasını oluşturarak literatürde belirgin bir baskınlık sergilemektedir. Bireysel faktörleri, sosyal ve kişilerarası faktörler (n = 11; %15,2) ve duygular (n = 9; %12,5) takip etmektedir. Bu üç kategori birlikte değerlendirildiğinde, toplam aracı değişkenlerin yaklaşık %84,7'sini oluşturmakta ve aracı mekanizmaların büyük ölçüde birey temelli ve psikososyal süreçler üzerinden kurgulandığını göstermektedir. Daha düşük frekansa sahip kategoriler arasında caydırıcı faktörler (n = 4; %5,6), işletmeyle iligli faktörler (n = 3; %4,1), başa çıkma faktörleri (n = 2; %2,8) ve diğerleri (n = 2; %2,8) yer almaktadır.

Tablo 6'daki dağılımlardan, AYDM temelli çalışmalarda aracı değişkenlerin ağırlıklı olarak bireysel ve psikolojik süreçlere dayandırıldığını, buna karşılık örgütsel, bağlamsal ve çevresel değişkenlerin aracı rolünün oldukça sınırlı düzeyde ele alındığı anlaşılmaktadır.

Düzenleyici Değişkenler

Tablo 6'dan görüldüğü üzere, AYDM temelli çalışmalarda kullanılan düzenleyici değişkenler toplam 20 değişken üzerinden sınıflandırılmıştır. Dağılım incelendiğinde, bireysel faktörlerin en yüksek paya sahip olduğu görülmektedir (n = 5; %25). Bunu eşit oranlarla sosyal ve kişilerarası faktörler (n = 4; %20) ve işletmeyle iligli faktörler (n = 4; %20) takip etmektedir. Daha düşük frekansa sahip kategoriler arasında başa çıkma faktörleri (n = 2; %10) ve diğerleri (n = 2; %10) yer alırken; duygular (n = 1; %5), kültürel faktörler (n = 1; %5) ve caydırıcı faktörler (n = 1; %5) oldukça sınırlı düzeyde temsil edilmektedir.

Genel olarak bulgular, AYDM temelli çalışmalarda düzenleyici değişkenlerin daha dengeli fakat düşük frekanslı bir yapı sergilediğini ve belirli bir kategori etrafında yoğunlaşmadığını göstermektedir. Ayrıca, düzenleyici değişkenlerin farklı kategorilere dağılmış olması, moderatör etkilerin literatürde bağlama özgü şekilde ele alındığını ortaya koymaktadır.

Bağımlı Değişkenler

Araştırma kapsamında incelenen AYDM temelli çalışmalarda kullanılan sonuç değişkenleri toplam 69 değişken üzerinden sınıflandırılmıştır (Tablo 6). Tablo 6'da yer alan dağılım incelendiğinde, sonuç değişkenlerinin büyük ölçüde niyetler (örn. Pratiwi & Novani, 2022; Schuster & Parkinson, 2022) kategorisinde yoğunlaştığı görülmektedir (n = 54; %78,2). Bu kategori, toplam sonuç değişkenlerinin açık ara en büyük kısmını oluşturmaktadır. Niyetleri, daha düşük oranlarla davranışlar (örn. Ahmed vd., 2025; De Vos vd., 2020; De Vos vd., 2022; Song vd., 2023) (n = 8; %11,6) takip etmektedir. Buna karşılık, bireysel faktörler (n = 5; %7,2) ve duygular (n = 2; %2,9) oldukça sınırlı düzeyde temsil edilmektedir.

Tablo 6'da yer alan bulgular, AYDM temelli çalışmaların sonuç değişkeni seçiminde ağırlıklı olarak davranışsal niyetlere odaklandığını, buna karşılık gerçek davranışların ve duygusal çıktılarının daha sınırlı ölçüde ele alındığını göstermektedir.

Çalışmalarda Kullanılan Yöntemler

Araştırma Tasarımı

Tablo 7'de literatürde yer alan AYDM temelli çalışmaların araştırma yöntemlerine ilişkin bulgular yer almaktadır. Buna göre, toplam 61 çalışmanın büyük çoğunluğunun nicel araştırma yaklaşımına (örn. Bui & Kiatkawsin, 2020; Kang vd., 2025; Levitt vd., 2019; Passafaro vd., 2014) dayandığı görülmektedir (n = 52; %85,2). Buna karşılık, karma yöntem (Chen vd., 2023; Han & Yoon, 2015; Han & Ryu, 2012; Kim vd., 2025; Rather vd., 2026; Schuster & Parkinson, 2022; Vishwakarma, vd., 2020) kullanan çalışmaların sayısı sınırlıdır (n = 6; %9,8). Kavramsal çalışmalar (De Vos, vd., 2022; Han, 2021) oldukça düşük bir paya sahiptir (n = 2; %3,3), kavramsal ve nicel yaklaşımı birlikte kullanan çalışmalar (Chiu & Cho, 2022) ise yalnızca bir adet ile temsil edilmektedir (n = 1; %1,6). Dikkat çekici biçimde, incelenen örneklemde salt nitel araştırma yöntemine sahip herhangi bir çalışmaya rastlanmamıştır.

Tablo 7: Araştırma Yaklaşımları

Araştırma Yöntemi	**n**	**%**
Nicel	52	85.2
Nitel	-	-
Karma Yöntem	6	9.8
Kavramsal	2	3.3
Kavramsal &Nicel	1	1.6

Tablo 7'deki dağılımlar, AYDM temelli literatürde araştırma tasarımlarının büyük ölçüde nicel ve hipotez testine dayalı bir yapıya sahip olduğunu, buna karşılık nitel ve yöntemsel çeşitlilik içeren yaklaşımların oldukça sınırlı kaldığını göstermektedir.

Analiz Teknikleri

İncelenen AYDM temelli çalışmalarda kullanılan analiz teknikleri toplam 84 yöntem üzerinden sınıflandırılmıştır (Tablo 8). Bu yöntemler; nicel yöntemler, nitel yöntemler, derleme temelli yaklaşımlar ve geçerlilik–güvenilirlik teknikleri olmak üzere dört ana kategori altında toplanmıştır. Bulgular, analiz tekniklerinin büyük ölçüde nicel yöntemler etrafında yoğunlaştığını göstermektedir. Özellikle YEM tabanlı teknikler (YEM, DFA, AFA, Bayesian YEM, MAYEM, çoklu grup analizleri vb.) açık ara en yaygın kullanılan yöntemler olup (n = 67; %79,8), toplam analiz tekniklerinin büyük çoğunluğunu oluşturmaktadır. Buna karşılık, klasik istatistiksel testler (ANOVA, t-testi, Kolmogorov-Smirnov) (örn. Carvalho vd., 2025) oldukça sınırlı düzeyde kullanılmıştır (n = 3; %3,5). Benzer şekilde, gelişmiş modelleme teknikleri (Sıralı Lojit Model, GlmmTMB, fsQCA) de (örn. Kim vd., 2025) düşük frekansla temsil edilmektedir (n = 4; %4,8).

Nitel analiz yöntemleri (tematik analiz, nitel kodlama vb.) (örn. Han & Ryu, 2012) sınırlı bir kullanım göstermekte olup (n = 5; %6), derleme temelli yaklaşımlar (meta-analiz, sistematik literatür taraması, teorik sentez vb.) da (örn. Chiu & Cho, 2022) benzer şekilde düşük bir paya sahiptir (n = 4; %4,8). Ayrıca, geçerlilik ve güvenirlik teknikleri kapsamında yalnızca bir çalışmada Cohen's Kappa (Wishvakarma vd., 2020) kullanıldığı görülmektedir (n = 1; %1,1).

Tablo 8: Çalışmalarda Kullanılan Analiz Yöntemlerinin Sınıflandırılması (n=84)

Ana Kategori	Alt Kategori	Yöntemler	n	%
Nicel Yöntemler	YEM-Temelli Teknikler	YEM, DFA, AFA, Bayesian YEM, MAYEM (Meta-Analytic YEM), Çok Gruplu Ölçüm Değişmezliği Analizi, Çoklu-Grup / Çoklu-Grup Kıyaslaması	67	79.8
	Klasik İstatistiksel Testler	ANOVA, t-Testi, Kolmogorov-Smirnov	3	3.5
	İleri Düzey Modelleme Teknikleri	SıralıLojit Regresyon, GlmmTMB, fsQCA	4	4.8
Nitel Yöntemler	Nitel Analizler	Tematik Analiz, Nitel Kodlama, Nitel Görüşmeler (Kodlama)	5	6
Derleme Temelli Yaklaşımlar	Kanıt Sentezi	Meta-Analiz, Sistematik Literatür Taraması, Teorik Sentez, Literatür Temelli Kavramsal Model	4	4.8
Güvenirlik & Geçerlik	Kodlayıcılar Arası Güvenirlik	Cohen's Kappa	1	1.1

Tablo 8'deki dağılımlardan, AYDM temelli literatürde analiz tekniklerinin büyük ölçüde YEM ve türevleri etrafında yoğunlaştığı, buna karşılık alternatif nicel yöntemler, nitel analizler ve derleme temelli yaklaşımların sınırlı düzeyde kullanıldığı anlaşılmaktadır.

Sonuç ve Gelecekteki Araştırmalara Yönelik Öneriler

Bu çalışma, AYDM literatürünü turizm, konaklama, seyahat, rekreasyon ve ilgili davranış araştırmaları bağlamında sistematik olarak incelemiştir. TCCM (Paul & Rosado-Serrano, 2019) çerçevesi ve SPAR-4-SLR protokolü (Paul vd., 2021) doğrultusunda, 2008–2026 yılları arasında Scopus'ta indekslenen 61 çalışma sistematik literatür incelemesi ve bibliyometrik analiz teknikleri kullanılarak analiz edilmiştir. Elde edilen bulgular, AYDM temelli araştırmaların teorik, bağlamsal, kavramsal ve metodolojik gelişimine ilişkin bütüncül bir değerlendirme sunmaktadır.

Teorik Bütünleşme ve Modelin Geliştirilmesi

AYDM'nin teorik olarak esnek ve farklı yaklaşımlarla entegre edilebilir bir model olduğu doğrulanmıştır. Bununla birlikte, mevcut literatürde bu entegrasyonların parçalı ve bağlama özgü kaldığı, kümülatif bir teorik yapı oluşturamadığı görülmektedir. Bu durum, gelecekteki araştırmaların AYDM'yi Planlı Davranış Teorisi (Han, 2021; Meng vd., 2022), Değer-İnanç-Norm Teorisi (Meng vd., 2022) ve Uyaran-Organizma-Tepki Modeli (Kim & Ha, 2023) gibi yaklaşımlarla daha sistematik ve

tekrarlanabilir biçimde bütünleştirmesi gerektiğine işaret etmektedir. Bu doğrultuda, alanın ilerlemesi için standartlaştırılmış genişletilmiş model önerilerinin geliştirilmesi kritik bir gereklilik olarak ortaya çıkmaktadır.

Merkezi ve Çevresel Temalar Arasında Köprü Kurulması

Kavramsal açıdan, literatürün güçlü bir çekirdek yapı etrafında yoğunlaştığı, ancak bu çekirdeğin yeni ve bağlama özgü temalarla yeterince bütünleşmediği anlaşılmaktadır. Özellikle sürdürülebilirlik (örn. Lee vd., 2023; Meng vd., 2022; Ruiz-Moreno vd., 2026), krizler (örn. pandemi) (örn. Cho vd., 2022; Kim & Ha, 2023; Wang vd., 2021), politika ve dijitalleşme gibi temaların modelle sınırlı düzeyde ilişkilendirilmesi, literatürün genişleme potansiyeline rağmen yapısal olarak dar kaldığını göstermektedir. Bu nedenle gelecekteki çalışmaların, çekirdek ve periferik temaları bütünleştirerek daha kapsayıcı kavramsal modeller geliştirmesi gerekmektedir.

Kültürlerarası ve Bağlamsal Genişleme

Bağlamsal bulgular, AYDM literatürünün belirli coğrafyalarda yoğunlaştığını ve özellikle Doğu Asya merkezli bir gelişim sergilediğini (örn. Kang vd., 2025; Kim & Hall, 2019; Lee vd., 2018; Lee vd., 2012; Meng & Choi, 2016; Song vd., 2014) ortaya koymaktadır. Bu durum, modelin genellenebilirliğini sınırlayan önemli bir faktördür. Dolayısıyla gelecekte yapılacak araştırmaların Akdeniz ülkeleri, gelişmekte olan turizm destinasyonları ve kültürler arası karşılaştırmalı örneklemler üzerinde yoğunlaşması, modelin evrenselliğini test etmek açısından büyük önem taşımaktadır.

Davranışsal Niyetin Ötesine Geçilmesi

Çalışmanın en kritik bulgularından biri, literatürde davranışsal niyetlerin baskın sonuç değişkeni olmasıdır (örn. Andruliene & Urbonavičius, 2023; Bui & Kiatkawsin, 2020; Kang vd., 2025; Kim & Preis, 2016; Levitt vd., 2019; Tillema vd., 2009; Vishwakarma vd., 2020). AYDM'nin temel amacı davranışı açıklamak olmasına rağmen, ampirik çalışmaların büyük ölçüde niyet düzeyinde kalması, modelin açıklayıcılığını sınırlamaktadır. Bu bağlamda, gelecekteki araştırmaların gerçek davranış (örn. De Vos vd., 2020; Lee vd., 2018), tekrar eden davranış ve davranış değişimi gibi çıktılara odaklanması ve özellikle niyet–davranış boşluğunu doğrudan test etmesi gerekmektedir.

Yeterince İncelenmemiş Değişkenlerin Modele Dahil Edilmesi

Değişken yapısına ilişkin bulgular, literatürün büyük ölçüde bireysel ve psikolojik faktörlere odaklandığını (örn. Bui & Kiatkawsin, 2020; Chiu & Cho, 2022; Huyen et al., 2026; Kim et al., 2012), buna karşılık kültürel, kurumsal ve teknolojik değişkenlerin ihmal edildiğini göstermektedir. Bu durum, AYDM çalışmalarının bağlamsal derinliğini sınırlamaktadır. Gelecek araştırmaların kültürel faktörler, politik ve kurumsal etkiler, dijital etkileşimler ile sürdürülebilirlik ve etik boyutları modele entegre ederek daha çok katmanlı ve bağlama duyarlı modeller geliştirmesi gerekmektedir.

Metodolojik Çeşitlendirme

Metodolojik açıdan ise literatürün büyük ölçüde nicel ve SEM tabanlı analizlere bağımlı olduğu görülmektedir (örn. Das & Kumar, 2021; Kang vd., 2025; Tillema vd., 2009). Bu durum modelin test edilebilirliğini desteklese de, yöntemsel çeşitliliğin sınırlı kalmasına neden olmaktadır. Bu nedenle gelecekte nitel araştırmalar, deneysel tasarımlar, boylamsal analizler ve fsQCA (örn. Kim vd., 2025; Rather vd., 2026) gibi alternatif yöntemlerin kullanılması, AYDM'nin nedensel mekanizmalarının daha derinlemesine anlaşılmasına katkı sağlayacaktır.

Sonuç olarak, AYDM literatürünün gelecekteki gelişimi; teorik bütünleşme, davranış odaklı ölçüm, kültürel çeşitlilik ve yöntemsel çoğulculuk ekseninde şekillenmelidir. Bu yönelimler, modelin hem açıklayıcılığını artıracak hem de onu daha kümülatif, genellenebilir ve disiplinler arası uygulanabilir bir teorik çerçeveye dönüştürecektir.

References

Ahmed, S., Rahman, M., & Islam, M. (2025). E-WOM and heritage tourism image formation: Young tourists' perceptions of Bangladeshi World Heritage sites. *Journal of the Geographical Institute "Jovan Cvijić" SASA*. https://doi.org/10.2298/IJGI241206011A

Ajzen, I. (1991). The theory of planned behavior: Some unresolved issues. *Organizational Behavior and Human Decision Processes, 50*(2), 179–211. https://doi.org/10.1016/0749-5978(91)90020-T

Andrulienė, R., & Urbonavičius, S. (2023). The role of health-consciousness and de-stress motivation on travel desire and intention. *Organizations and Markets in Emerging Economies, 14*(1), 93–108. https://doi.org/10.15388/omee.2023.14.93

Aria, M., & Cuccurullo, C. (2017). Bibliometrix: An R-tool for comprehensive science mapping analysis. *Journal of Informetrics, 11*(4), 959–975. https://doi.org/10.1016/j.joi.2017.08.007

Bagozzi, R. P. (2024). Behavioral science foundations for global marketing research and practice: The model of goal-directed behavior. *Journal of Global Marketing, 37*(4), 237–263. https://doi.org/10.1080/08911762.2024.2386970

Başer, İ. U., & Büyükbeşe, T. (2024). Exploring the intention of travel agencies to adopt chatbots: Integrating TOE and MGB. *Journal of Quality Assurance in Hospitality & Tourism*. https://doi.org/10.1080/1528008X.2024.2386588

Bui, N. A., & Kiatkawsin, K. (2020). Examining Vietnamese hard-adventure tourists' visit intention using an extended model of goal-directed behavior. *Sustainability, 12*(5), 1747. https://doi.org/10.3390/su12051747

Carvalho, I., Ferreira, F., & Silva, R. (2025). Beyond human touch: Evaluating the effectiveness of AI, human, and hybrid-generated tourism promotional texts. *Journal of Hospitality and Tourism Insights*. https://doi.org/10.1108/JHTI-01-2025-0126

Chen, X., Zhang, Y., & Li, J. (2023). Research on the influence mechanism of intention to proximity travel under the COVID-19. *Behavioral Sciences, 13*(1), 10. https://doi.org/10.3390/bs13010010

Chen, X., Zhang, Y., & Li, J. (2023). The effects of environmental empathy and sustainable intelligence on wetland tourists' revisit intention using an extended model of goal-directed behavior. *Journal of Cleaner Production, 407*, 138288. https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2023.138288

Chiu, W., & Cho, H. (2022). The model of goal-directed behavior in tourism and hospitality: A meta-analytic structural equation modeling approach. *Journal of Travel Research, 61*(6), 1339–1355. https://doi.org/10.1177/0047287521991242

Cho, M., Bonn, M. A., & Han, S. J. (2022). Potential sport tourists' decision-making during the pandemic. *Marketing Intelligence & Planning, 40*(6), 759–773. https://doi.org/10.1108/MIP-09-2021-0301

Das, S., & Kumar, V. (2021). Understanding international and domestic travel intention of Indian travellers during COVID-19 using a Bayesian approach. *Tourism Recreation Research, 46*(3), 370–384. https://doi.org/10.1080/02508281.2020.1830341

De Vos, J., Schwanen, T., & Van Acker, V. (2020). Modeling the desire for using public transport. *Travel Behaviour and Society, 18*, 123–131. https://doi.org/10.1016/j.tbs.2019.12.005

De Vos, J., Singleton, P. A., & Witlox, F. (2022). From attitude to satisfaction: Introducing the travel mode choice cycle. *Transport Reviews, 42*(3), 341–360. https://doi.org/10.1080/01441647.2021.1958952

Dijst, M., Farag, S., & Schwanen, T. (2008). A comparative study of attitude theory and other theoretical models for understanding travel behaviour. *Environment and Planning A, 40*(4), 831–847. https://doi.org/10.1068/a39151

Greenacre, M. J. (2017). *Correspondence analysis in practice* (3rd ed.). CRC Press.

Han, H. (2021). Consumer behavior and environmental sustainability in tourism and hospitality: A review of theories, concepts, and latest research. *Journal of Sustainable Tourism, 29*(7), 1021–1042. https://doi.org/10.1080/09669582.2021.1903019

Han, H., & Ryu, K. (2012). The theory of repurchase decision-making (TRD): Identifying the critical factors in the post-purchase decision-making process. *International Journal of Hospitality Management, 31*(3), 786–797. https://doi.org/10.1016/j.ijhm.2011.09.015

Han, H., & Yoon, H. J. (2015). Driving forces in the decision to enroll in hospitality and tourism graduate program. *Journal of Hospitality, Leisure, Sport & Tourism Education, 17*, 72–80. https://doi.org/10.1016/j.jhlste.2015.07.001

Han, H., Jae, M. J., & Hwang, J. (2016). Cruise travelers' environmentally responsible decision-making: An integrative framework of goal-directed behavior and norm activation process. *International Journal of Hospitality Management,* 53, 94-105, http://dx.doi.org/10.1016/j.ijhm.2015.12.005

Huseynov, F., Costa, S., & Pacheco, O. (2020). Rethinking emotions and destination experience: An extended model of goal-directed behavior. *Journal of Hospitality & Tourism Research, 44*(7), 1090–1116. https://doi.org/10.1177/1096348020936334

Huyen, N. T., Nguyen, T. T., & Tran, Q. H. (2026). Perceived authenticity and slow tourism intentions: A multi-group analysis of age differences using the model of goal-directed behavior. *Multidisciplinary Science Journal*. https://doi.org/10.31893/multiscience.2026090

Jada, I., & Mayayise, T. O. (2023). The impact of artificial intelligence on organisational cyber security: An outcome of a systematic literature review. *Digital Innovation and Management, 1*, 100063. https://doi.org/10.1016/j.dim.2023.100063

Jee-Hoon, K., & Hye-Ji, L. (2023). Understanding the travel decision-making processes of COVID-19-vaccinated South Korean travelers. *Heliyon, 9*(3), e13542. https://doi.org/10.1016/j.heliyon.2023.e13542

Kang, S., Kim, J., & Lee, C.-K. (2025). How does the media influence Korean travelers' intention to use hyperloop trains? *Transportation Letters*. https://doi.org/10.1080/19427867.2024.2366330

Kim, J., & Ha, S. (2023). Applying a goal-directed behavior model to determine risk perception of COVID-19 and war on potential travelers' behavioral intentions. *International Journal of Environmental Research and Public Health, 20*(3), 2562. https://doi.org/10.3390/ijerph20032562

Kim, J., & Hall, C. M. (2019). Can co-creation and crowdfunding types predict funder behavior? An extended model of goal-directed behavior. *Sustainability, 11*(24), 7061. https://doi.org/10.3390/su11247061

Kim, J., & Preis, M. W. (2016). Why seniors use mobile devices: Applying an extended model of goal-directed behavior. *Journal of Travel & Tourism Marketing, 33*(3), 404–423. https://doi.org/10.1080/10548408.2015.1064058

Kim, J., Hall, C. M., & Lee, S. (2025). Embracing sustainable diversity climates in hospitality and tourism: Insights from prospective employees on human–robot collaboration. *Journal of Sustainable Tourism*. https://doi.org/10.1080/09669582.2025.2459628

Kim, J., Lee, C.-K., & Klenosky, D. B. (2020). The influence of perceived risk and intervention on international tourists' behavior during the Hong Kong protest: Application of an extended model of goal-directed behavior. *Journal of Hospitality and Tourism Management, 45*, 499–507. https://doi.org/10.1016/j.jhtm.2020.11.003

Kim, J., Lee, C.-K., & Klenosky, D. B. (2021). What motivates people to visit an unknown tourist destination? Applying an extended model of goal-directed behavior. *International Journal of Tourism Research, 23*(3), 375–388. https://doi.org/10.1002/jtr.2388

Kim, S. S., Lee, C.-K., & Klenosky, D. B. (2012). Does gender affect Korean tourists' overseas travel? Applying the model of goal-directed behavior. *Asia Pacific Journal of Tourism Research, 17*(2), 153–169. https://doi.org/10.1080/10941665.2011.627355

Lee, C.-K., Song, H., Bendle, L. J., Kim, M.-J., & Han, H. (2012). The impact of non-pharmaceutical interventions for 2009 H1N1 influenza on travel intentions: A model of goal-directed behavior. *Tourism Management, 33*(1), 89–99. https://doi.org/10.1016/j.tourman.2011.02.006

Lee, J. S., Bruwer, J., & Song, H. (2017). Experiential and involvement effects on the Korean wine tourist's decision-making process. *Current Issues in Tourism, 20*(12), 1215–1231. https://doi.org/10.1080/13683500.2015.1050362

Lee, J. S., Lee, C.-K., & Choi, Y. (2018). An integrated model of pop culture fans' travel decision-making processes. *Journal of Travel Research, 57*(5), 687–701. https://doi.org/10.1177/0047287517708619

Lee, J. S., Lee, C.-K., & Choi, Y. (2020). The roles of cultural worldview and authenticity in tourists' decision-making process in a heritage tourism destination using a model of goal-directed behavior. *Journal of Destination Marketing & Management, 18*, 100500. https://doi.org/10.1016/j.jdmm.2020.100500

Lee, J. S., Lee, C.-K., & Choi, Y. (2023). Sustainable intelligence and cultural worldview as triggers to preserve heritage tourism resources. *Tourism Geographies*. https://doi.org/10.1080/14616688.2021.2016934

Levitt, J. A., Meng, B., & Zhang, H. (2019). Examining factors influencing food tourist intentions to consume local cuisine. *Tourism and Hospitality Research, 19*(4), 491–504. https://doi.org/10.1177/1467358417742687

Meng, B., & Choi, K. (2016). The role of authenticity in forming slow tourists' intentions: Developing an extended model of goal-directed behavior. *Tourism Management, 57*, 397–410. https://doi.org/10.1016/j.tourman.2016.07.003

Meng, B., & Han, H. (2016). Effect of environmental perceptions on bicycle travelers' decision-making process: Developing an extended model of goal-directed behavior. *Asia Pacific Journal of Tourism Research, 21*(11), 1184–1205. https://doi.org/10.1080/10941665.2015.1129979

Meng, B., Han, H., & Kim, Y. (2022). An integrated framework of behavioral reasoning theory, theory of planned behavior, moral norm and emotions for fostering hospitality/tourism employees' sustainable behaviors. *International Journal of Contemporary Hospitality Management, 34*(7), 2487–2508. https://doi.org/10.1108/IJCHM-02-2022-0151

Moher, D., Liberati, A., Tetzlaff, J., Altman, D. G., & The PRISMA Group. (2009). Preferred reporting items for systematic reviews and meta-analyses: The PRISMA statement. *PLOS Medicine, 6*(7), e1000097. https://doi.org/10.1371/journal.pmed.1000097

Nam, J. (2023). Predicting tourist revisit intention by applying the extended model of goal-directed behaviour and cognitive dissonance theory. *Journal of Tourism and Services, 14*(26), 1–15. https://doi.org/10.29036/jots.v14i26.453

Park, E., Lee, S., & Peters, D. J. (2017). Iowa wetlands outdoor recreation visitors' decision-making process: An extended model of goal-directed behavior. *Journal of Outdoor Recreation and Tourism, 17*, 9–17. https://doi.org/10.1016/j.jort.2017.01.001

Passafaro, P., Cini, F., Boi, L., D'Angelo, M., Heering, M. S., Luchetti, L., Mancini, A., Martino, G., Morselli, D., & Rimano, A. (2014). The bicycle and the city: Desires and emotions versus attitudes, habits and norms. *Journal of Environmental Psychology, 38*, 76–83. https://doi.org/10.1016/j.jenvp.2013.12.011

Paudel, S., Khanal, G., & Bhandari, U. (2022). Examining trekkers' environmentally friendly behavior using an extended model of goal-directed behavior (MGB) and a new ecological paradigm scale (NEP). *E a M: Ekonomie a Management, 25*(4), 137–152. https://doi.org/10.15240/tul/001/2022-4-009

Paul, J., & Rosado-Serrano, A. (2019). Gradual internationalization vs born-global/international new venture models. *International Marketing Review, 36*(6), 830–858. https://doi.org/10.1108/IMR-10-2018-0280

Paul, J., Lim, W. M., O′Cass, A., Hao, A. W., & Bresciani, S. (2021). Scientific procedures and rationales for systematic literature reviews (SPAR-4- SLR). International Journal of Consumer Studies, 45, O1–O16. https://doi.org/10.1111/ijcs.12695

Perugini, M., & Bagozzi, R. P. (2001). The role of desires and anticipated emotions in goal-directed behaviours: Broadening and deepening the theory of planned behaviour. *British Journal of Social Psychology*, *40*(1), 79-98.

Platania, M., Santisi, G., Magnano, P., & Ramaci, T. (2021). Factors predicting individuals' behavioural intentions for choosing cultural tourism: A structural model. *Sustainability, 13*(18), 10347. https://doi.org/10.3390/su131810347

Pratiwi, Y. R., & Novani, S. (2022). Examining factors influencing people's intention to staycation during COVID-19: An extended model of goal-directed behaviour. *Tourism and Hospitality Management, 28*(2), 347–364. https://doi.org/10.20867/thm.28.2.7

Qiao, G., Li, X., & Kim, J. (2021). Concerns or desires post-pandemic: An extended MGB model for understanding South Korean residents' perceptions and intentions to travel to China. *International Journal of Environmental Research and Public Health, 18*(5), 2542. https://doi.org/10.3390/ijerph18052542

Qu, H., Kim, L. H., & Im, H. H. (2019). Motivational place attachment dimensions and the pro-environmental behaviour intention of mass tourists: A moderated mediation model. *Current Issues in Tourism, 22*(2), 197–217. https://doi.org/10.1080/13683500.2017.1399988

Rather, R. A., Hollebeek, L. D., & Rasoolimanesh, S. M. (2026). Tourists' perceived travel risk, desire to travel, travel engagement, and subjective wellbeing: The moderating role of emotion regulation. *Current Issues in Tourism*. https://doi.org/10.1080/13683500.2024.2435420

Ruan, W., Li, Y., & Zhang, S. (2021). Understanding tourist behavioural intention when faced with smog pollution: Focus on international tourists to Beijing. *International Journal of*

Environmental Research and Public Health, 18(14), 7262. https://doi.org/10.3390/ijerph18147262

Ruiz-Moreno, F., Coca-Stefaniak, J. A., & Buhalis, D. (2026). Mapping seniors' paths to sustainable tourism: An enhanced goal-directed behavior approach. *Journal of Travel Research*. https://doi.org/10.1177/00472875251410232

Schuster, L., & Parkinson, J. (2022). Personal goals in consumers' adoption of mHealth services. *Journal of Service Theory and Practice, 32*(4), 553–572. https://doi.org/10.1108/JSTP-11-2020-0245

Shu, X., Li, Y., & Zhang, J. (2023). "Preview to positive": Field visit intention as consequences of presence in tourism short videos—The role of optimism bias. *Asia Pacific Journal of Tourism Research, 28*(12), 1782–1797. https://doi.org/10.1080/10941665.2023.2264971

Song, H., Kim, J., & Lee, C.-K. (2023). How do I remind you? The combined effect of purchase motivation and reminding message content on tourism consumers' verification behavior. *Journal of Hospitality and Tourism Management, 57*, 102–112. https://doi.org/10.1016/j.jhtm.2023.09.009

Song, H., Lee, C.-K., & Reisinger, Y. (2017). The role of visa exemption in Chinese tourists' decision-making: A model of goal-directed behavior. *Journal of Travel & Tourism Marketing, 34*(6), 804–819. https://doi.org/10.1080/10548408.2016.1223777

Song, H., Lee, C.-K., Kang, S. K., & Boo, S. J. (2014). Behavioral intention of visitors to an oriental medicine festival: An extended model of goal-directed behavior. *Tourism Management, 42*, 101–113. https://doi.org/10.1016/j.tourman.2013.11.003

Tillema, T., Dijst, M., & Schwanen, T. (2009). Communicating something confidential while travelling by train: The use of a telephone conversation versus silent modes. *Transportation, 37*(4), 541–564. https://doi.org/10.1007/s11116-009-9212-1

van Dinter, R., Tekinerdogan, B., & Catal, C. (2021). Automation of systematic literature reviews: A systematic literature review. *Information and Software Technology, 136*, 106589. https://doi.org/10.1016/j.infsof.2021.106589

Veglio, V., & Bartaloni, F. (2025). Are tech-savvy tourists eco-friendly? Impact of intention to use sustainable technologies on willingness to pay for smart hotels. *Italian Journal of Marketing*. https://doi.org/10.1007/s43039-025-00123-z

Vermeir, I., Weijters, B., De Houwer, J., Geuens, M., Slabbinck, H., Spruyt, A., Van Kerckhove, A., Van Lippevelde, W., De Steur, H., & Verbeke, W. (2020). Environmentally sustainable food consumption: A review and research agenda from a goal-directed perspective. *Frontiers in Psychology, 11*, 1603. https://doi.org/10.3389/fpsyg.2020.01603

Vishwakarma, P., Mukherjee, S., & Datta, B. (2020). Impact of cashback usage restriction exemption on travel booking: A goal-directed approach. *Tourism Recreation Research, 45*(4), 512–526. https://doi.org/10.1080/02508281.2019.1683687

Wang, J., Liu, J., & Kim, H. (2020). The effect of smog-related factors on Korean domestic tourists' decision-making process. *International Journal of Environmental Research and Public Health, 17*(10), 3706. https://doi.org/10.3390/ijerph17103706

Wang, J., Liu, J., & Kim, H. (2021). Korean domestic tourists' decision-making process under threat of COVID-19. *International Journal of Environmental Research and Public Health, 18*(20), 10835. https://doi.org/10.3390/ijerph182010835

Yang, Y., Li, X., & Kim, J. (2024). The effect of short-form video on travel decision-making process: An integration of AIDA and MGB models. *International Journal of Tourism Research*. https://doi.org/10.1002/jtr.2632

Yi, J., Yuan, G., & Yoo, C. (2020). The effect of perceived risk on the adoption of the sharing economy in the tourism industry: The case of Airbnb. *Information Processing & Management, 57*(1), 102108. https://doi.org/10.1016/j.ipm.2019.102108

Zeng, Z., Li, X., & Zhang, Y. (2024). The impact of social media and infection perception on the intentions of recreational vehicle tours: An extended model of goal-directed behavior. *Behavioral Sciences, 14*(11), 986. https://doi.org/10.3390/bs14110986

Zhang, H., Song, H., & Wen, L. (2021). Craving better health? Influence of socio-political conformity and health consciousness on goal-directed rural-eco tourism. *Journal of Travel & Tourism Marketing, 38*(6), 541–556. https://doi.org/10.1080/10548408.2021.1952149

ETHICAL DECLARATIONS

Research and Publication Ethics

I declare that this article is an original work and was prepared in accordance with the principles of scientific research and publication ethics. The article has not been published elsewhere and is not currently under review by another journal.

All sources used in the study have been cited in accordance with academic standards. I declare that the study does not contain plagiarism, fabrication, falsification, or manipulation of data, and that the research findings have been presented in accordance with the principles of scientific integrity.

Author Contributions

The author single-handedly designed, conducted, and analyzed the study and prepared the report for this article. I have reviewed and approved the final version of the article and agreed to its publication.

Conflict of Interest

I declare that there is no conflict of interest regarding the publication of this manuscript.

Funding

This research did not receive any specific grant, financial support, or funding from any public, commercial, or non-profit funding agencies.

Artificial Intelligence (AI) Usage Disclosure

During the preparation of this manuscript, artificial intelligence tools may have been used solely for limited purposes such as language editing, translation assistance, and stylistic improvement. Any AI-assisted translations or language corrections were carefully reviewed and verified by the author. Artificial intelligence tools were not used to generate the core scientific content, research design, analysis, or scholarly conclusions. All academic responsibility for the content of the manuscript rests entirely with the author.

Copyright and Permissions

I confirm that all necessary permissions for copyrighted materials have been obtained where required and that the manuscript does not violate any intellectual property rights.

Author Approval

I confirm that they have read and approved the final version of the manuscript and consent to its submission and publication.

ETİK BEYANLAR

Araştırma ve Yayın Etiği

Bu makalenin özgün bir çalışma olduğunu ve bilimsel araştırma ve yayın etiği ilkelerine uygun olarak hazırlandığını beyan ederim. Makale daha önce herhangi bir yerde yayımlanmamış olup başka bir dergide değerlendirme sürecinde değildir.

Çalışmada kullanılan tüm kaynaklar akademik kurallara uygun biçimde atıflanmıştır. Çalışmanın intihal, veri uydurma, veri tahrifi veya manipülasyon içermediğini; araştırma bulgularının bilimsel dürüstlük ilkelerine uygun şekilde sunulduğunu beyan ederim.

Yazar Katkısı

Çalışmanın tasarlanması, yürütülmesi, analizi ve makalenin raporlama aşamasını tek başına yürütmüştür. Makalenin son hâlini okuyup onayladım ve yayımlanmasını kabul ettim.

Çıkar Çatışması

Bu makalenin yayımlanmasına ilişkin herhangi bir çıkar çatışması bulunmadığını beyan ederim.

Finansal Destek

Bu araştırma herhangi bir kamu kurumu, ticari kuruluş veya kâr amacı gütmeyen kuruluş tarafından finansal olarak desteklenmemiştir.

Yapay Zekâ Kullanım Beyanı

Makalenin hazırlanması sürecinde yapay zekâ araçlarından yalnızca dil düzenleme, çeviri desteği ve anlatım iyileştirmesi amacıyla sınırlı ölçüde yararlanılmıştır. Yapay zekâ araçları tarafından yapılan çeviri ve dil düzenlemeleri tarafımdan dikkatle kontrol edilmiştir. Yapay zekâ araçları çalışmanın bilimsel içeriğinin, araştırma tasarımının, analizlerinin veya akademik sonuçlarının oluşturulmasında kullanılmamıştır. Makalenin içeriğine ilişkin tüm akademik sorumluluk bana aittir.

Telif Hakları ve İzinler

Telif hakkı gerektiren materyaller kullanılmışsa gerekli izinlerin alındığını ve çalışmanın herhangi bir fikrî mülkiyet hakkını ihlal etmediğini beyan ederim.

Yazar Onayı

Makalenin son hâlini okudum, onayladım ve yayımlanmasını kabul ettiğimi beyan ederim.